

Souhrnná teritoriální informace Velká Británie

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Londýně (Velká Británie) ke dni
26. 5. 2020 15:38

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.22)
3. Vztahy země s EU (s.31)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.36)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.45)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.51)
7. Kontakty (s.66)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Velká Británie je vyspělou zemí, ve které se prolíná úcta k tradicím (včetně těch průmyslových) spolu se širokým zaměřením na nejmodernější technologie, výzkum a vývoj. Velká Británie je v současnosti šetou největší ekonomikou světa (dle nominální hodnoty HDP) a druhou největší evropskou ekonomikou. Rok 2016 byl ve znamení červnového referenda, ve kterém 51,9% účastníků se voličů rozhodlo o odchodu země z Evropské unie. Na výsledek referenda reagovala britská ekonomika na jednu stranu prudkým poklesem kurzu libry vůči dolaru i euru, na stranu druhou se nenaplnily negativní předpovědi a za celý rok 2016 dosáhl růst britského HDP velmi slušných 1,8%. V růstu, byť tempem pomalejším než jaké bylo predikováno před referendem, pokračovala ekonomika i v roce 2017, kdy britským exportům pomáhala oslabená libra. S poklesem globální poptávky, nevyjasněnou podobou blížícího se brexitu a poklesem firemních i zahraničních investic však v roce 2018 tempo růstu kleslo pod 1,5 %.

31. ledna 2020 Spojené království opustilo EU po 47 letech členství. Spojené království je v současné době v přechodném období, které trvá do 31. prosince 2020, během kterého zůstane na jednotném trhu a v celní unii. Budoucí podoba vztahů mezi Spojeným královstvím a EU zůstává nejistá a řada rozhodnutí byla odložena na přechodné období.

Rok 2019, zejména v důsledku nejistoty ohledně brexitu a politických zvratů, vykázal nejnižší růst britské ekonomiky (1-1,2%) od druhé světové války (nepočítaje roky, kdy byla ekonomika v recesi). Dle studie agentury Bloomberg dosáhly ekonomické dopady brexitu na britskou ekonomiku již 130 mld. GBP a do konce roku 2020 se zvýší o dalších 70 mld. Britská ekonomika je tak o 3% menší, než jaká mohla být, kdyby země zůstala v EU.

Na jaře 2020 se však Británie zařadila po bok zemí nejvíce zasažených pandemií koronaviru SARS CoV-2; na počátku května země registrovala 2. nejvyšší počet osob zesnulých na COVID-19 na světě, po USA, a přijatá opatření proti koronaviru zásadně zpomalila britskou ekonomiku. S vysokou pravděpodobností pandemie způsobí největší průměrné roční zpomalení britského hospodářství za poslední přinejmenším dekády. Nejistota související s neznámou délkou trvání domácích omezujících opatření, průběhem světové pandemie a jejími dopady na globální ekonomiku, ale i zatím neznámá podoba obchodního režimu Británie s EU po konci přechodného období 1. ledna 2021, vedou k nejrůznějším odhadům vývoje britské ekonomiky: např. britská centrální banka (BoE) předpovídá, že britská ekonomika by se letos měla snížit o 14% (velmi prudký pokles HDP o 25% v první polovině roku 2020, tj. nejhorší pokles za 300 let, a výrazný nárůst nezaměstnanosti); fiskální poradní orgán vlády OBR očekává, že pokud by restriktce trvaly 3 měsíce, za druhé čtvrtletí letošního roku by pokles ekonomiky dosáhl 25-30% HDP; Economist Intelligence Unit očekává, že reálný HDP se za celý rok 2020 sníží o 4,7%, a v roce 2021 pak vzroste o 3%; podle ekonomického think-tanku NIESR pandemie zanechá „jízvu“ ve vývoji britské ekonomiky v roce 2020 v hloubce -7,2%, ale současně očekává růst 6,7% v roce 2021. Aneb jistě je jen to, že klíčovým faktorem pro přesnější predikce je délka trvání omezení. Zatím patří k nejpostiženějším sektorům: ubytování a stravování, letecká doprava, vzdělávání, výrobní průmysl a stavebnictví. Ekonomické dopady pandemie se přitom projeví zejm. v nízké produktivitě a omezení pracovních hodin, snížení investic a spotřebitelských výdajů, nižších dodávkách ze zahraničí, nižším exportu a snížené ochotě riskovat. Vzroste státní dluh, ve fiskálním roce 2020-21 cca o 200 mld. GBP, na 95% HDP. Nejvýznamnějším dlouhodobým negativním trendem po uvolnění restrikcí bude nízká poptávka. Ekonomika se po uvolnění restrikcí pravděpodobně nevrátí rychle do normálu. Vedle snížené domácí i globální poptávky bude výzvou pro mnohé firmy i aplikace pravidel fyzických rozestupů (ergo méně zákazníků), přinejmenším dokud nebude dostupná účinná vakcína.

Navzdory blížícímu se brexitu i nadále směřuje na vnitřní trh EU zhruba 45% britského exportu (54% britského vývozu zboží a 39% vývozu služeb). Podíl vývozu z UK do EU se nicméně průběžně snižuje (pokles o 0,9% v roce 2019), resp.

britský export do mimoevropských zemí roste rychleji (nárůst o 14% v roce 2019) – v roce 2002 ještě směřovalo do EU 55% veškerého britského exportu. Největším národním obchodním partnerem UK jsou USA, kam směřuje 15,519% britského vývozu (a podíl vzrůstá, stejně jako britské exporty do Číny). Předpokládá se, že růst exportu Spojeného království v roce 2020 bude nejslabší za celé dekády z důvodu útlumu světového hospodářství, dopadů pandemie a nejistoty ohledně budoucích obchodních dohod.

V zemi žije dle odhadů přes 66 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele dosahuje zhruba 40 tis. USD. V zemi je v posledních letech velmi nízká míra nezaměstnanosti, v roce 2019 dosahuje dokonce nejnižší úrovně za posledních 44 let (jen 4 %), situace se však v březnu 2020 v důsledku pandemie COVID-19 mění a nezaměstnanost prudce narůstá. Z hlediska mezinárodní konkurenceschopnosti země v roce 2019 poklesla z 8. na 9. místo globálně (WEF) a z hlediska podmínek pro podnikatele stoupla z 9. na 8. místo na světě (WB). Britské univerzity se jako jediné z Evropy dlouhodobě kvalifikují do TOP10 universit na světě z hlediska výzkumu.

Podkapitoly:

- 1.1. [Oficiální název státu, složení vlády](#)
- 1.2. [Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení \(vč. národnosti, náboženských skupin\)](#)
- 1.3. [Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let \(nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti\). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.](#)
- 1.4. [Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let](#)
- 1.5. [Platební bilance \(běžný, kapitálový, finanční účet\), devizové rezervy \(za posledních 5 let\), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba](#)
- 1.6. [Bankovní systém \(hlavní banky a pojišťovny\)](#)
- 1.7. [Daňový systém](#)

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- Spojené království Velké Británie a Severního Irsku
- United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Spojené království (UK) zahrnuje Velkou Británii (Anglie, Skotsko, Wales), Severní Irsko a přilehlé ostrovy (Western Isles, Orkney Islands, Shetland Islands, Isles of Scilly, Isle of Wight, Isle of Anglesey).

Velká Británie je ostrov na severozápadě Evropy, největší ostrov ze souostroví Britských ostrovů. S rozlohou 229 850 km² je největším ostrovem Evropy a devátým na světě. Hlavním městem je Londýn.

Spojené království (UK) je konstituční monarchií s dvoukomorovým Parlamentem; Dolní komora (House of Commons), Horní komora (House of Lords). Výkonná moc patří vládě v čele s premiérem / premiérkou, kterým je zpravidla leader nejsilnější parlamentní strany. Hlavou státu je od roku 1952 královna Alžběta II., jež je zároveň formální hlavou vlády a jurisdikce, hlavou anglikánské církve a vrchním velitelem všech ozbrojených sil Spojeného království.

Složení vlády:

V předčasných volbách 12. prosince 2019 konzervativní strana získala 365 ze 650 křesel britského Parlamentu a vylepšila tak svoji pozici vzhledem k minulým volbám o 47 poslanců. Získaný silný mandát B. Johnsonovi v prvé řadě umožnil realizovat brexit.

Aktuální složení vlády po dalších změnách, které proběhly na podzim 2017 a v lednu průběhu roku 2018 a 2019 (stav k 7. 4. 2020):

- Předseda vlády, první lord státní pokladny a ministr pro státní správu: Boris Johnson
- Vícepremiér a ministr zahraničí: Dominic Raab
- Ministr financí: Rishi Sunak
- Ministryně vnitra: Priti Patelová
- Ministr obrany: Ben Wallace
- kancléř vévodství Lancaster: Michael Gove
- Ministr spravedlnosti a lord kancléř: Robert Buckland
- Ministr školství: Gavin Williamson
- Ministr pro odchod z Evropské unie: Stephen Barclay
- Ministryně mezinárodního obchodu a předseda obchodní rady, ministryně pro ženy a rovné příležitosti: Liz Trussová
- Ministryně hospodářství, energetiky a průmyslové strategie: Alok Sharma
- Ministr zdravotnictví a sociálních věcí: Matt Hancock
- Ministryně práce a důchodů: Thérèse Coffey
- Ministr dopravy: Grant Shapps
- Ministr pro bydlení, komunity a místní správu: Robert Jenrick
- Vůdce Sněmovny lordů: Natalie Jessica Evansová, baronka Evansová z Bowes Park
- Ministr pro Skotsko: Alistair Jack
- Ministr pro Wales: Simon Hart
- Ministryně pro Severní Irsko: Brandon Lewis
- Ministr pro životní prostředí, potraviny a záležitosti venkova: George Eustice
- Ministr pro mezinárodní rozvoj: Anne-Marie Trevelaynová
- Ministr digitalizace, kultury, médií a sportu: Oliver Dowden
- Vůdce Dolní sněmovny Parlamentu, předseda rady: Jacob Rees-Mogg
- Ministr bez portfeje: Amanda Milling

Zdroj: <https://www.gov.uk/government/ministers>

Seznam náměstků jednotlivých resortů je uveden zde:

[Seznam náměstků](#)

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

- Počet obyvatel: 66 435 600 (26. června 2019 podíl ekonomicky činného obyvatelstva činí 76,5% (březen 2020)
- Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 0,6% (odhad listopad 2019)

Demografické složení (červenec 2019):

- 0–14 let (17,59% z celkového počtu)
- 15–24 let (11,71%)
- 25–54 let (40,29%)
- 55–64 let (12,22%)
- 65 let a více (18,9%)

Národnostní složení:

- Angličané (84,3%)
- Skotové (8,2%)
- Velšané (4,7%)
- Irové (2,8%)

Náboženské složení (červenec 2019):

- křesťané (59,5%)
- ateisté (25,7%)
- muslimové (4,4%)
- hinduisté (1,3%)
- jiná náboženství (2%)
- nespecifikováno (7,2%)

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2016	2017	2018	2019
HDP/obyvatele (GBP)	28 448	28 505	31 015	31 263
Růst HDP (%)	1,8	1,5	1,3	1,4
Míra inflace (%)	1,0	2,6	2,3	1,7
Míra nezaměstnanosti (%)	4,9	4,4	4,1	3,8

Zdroj: Office for National Statistics (údaje k 17. 3. 2020)

Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru

Hospodářský vývoj Velké Británie v roce 2020 závisí především na pěti faktorech: 1/ reakcích trhů na přijetí či nepřijetí Britským parlamentem dohody o vystoupení UK z EU, nebo případná další jednání; 2/ na vývoji v EU; 3/ na vývoji na světových trzích a 4/ na stabilitě konzervativní strany. 5/ dopadu pandemie COVID-19. V roce 2020 se v rámci opatření proti COVID-19 snížila základní úroková sazba z 0,75 % na 0,1%. Největší vliv na britskou ekonomiku má i nadále vývoj kurzu libry, který zůstává od referenda v roce 2016 volatilní. Libra je v lednu 2019 silnější o 1,3% proti dolaru a o 4,3 % vůči euro proti kurzu před 12 měsíci. V důsledku koronavirové krize však libra oslabuje vůči obou měnám.

Předpokládá se, že růst exportu Spojeného království v roce 2020 bude nejslabší od roku 2009 z důvodu útlumu světového hospodářství, dopadů pandemie a nejistoty ohledně budoucích obchodních dohod. Vývoj britské ekonomiky byl ke konci prvního čtvrtletí roku 2020 významně zasažen pandemií COVID-19. Britské veřejné finance byly před vypuknutím pandemie v relativně dobré kondici, vláda vytvořila určitou fiskální rezervu pro případ negativního vývoje ekonomiky po brexitu a chystala se nastartovat ekonomický růst zvýšením investic do infrastruktury prostřednictvím zvýšení vládních výdajů (za cenu zvýšení deficitu státního rozpočtu). Odborníci varovali, že ekonomický dopad epidemie koronavirů má vést k hlubší recesi než při finanční krizi v roce 2008. Pandemie by mohla podle hrubých předpovědí způsobit bezprecedentní 15% pokles výkonnosti ekonomiky a více než zdvojnásobení nezaměstnanost ve druhém čtvrtletí roku 2020. Koronavirus bude mít dle očekávání ministra financí „významný dopad“ na UK společnost a ekonomiku, i když jen dočasný: ministr financí očekává, že v průběhu nejhorších fází epidemie se v každou dobu bude nacházet až 20% pracujících v pracovní neschopnosti. První statistiky dopadů pandemie publikoval na svém webu britský statistický úřad ONS. Strukturální slabinou britské ekonomiky zůstává nízká produktivita práce (o 26% nižší než v Německu a 16% nižší než průměr G7); britská vláda hodlá tento problém adresovat prostřednictvím nového fondu pro inovace a infrastrukturu ve výši 23 mld. GBP v příštích pěti letech, který by se měl zaměřit na vědu, hi-tech výzkum a mj. tak přilákat investice do oborů s vysokou přidanou hodnotou.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Deficit státního rozpočtu do vypuknutí pandemie v březnu 2020 kontinuálně klesal (z 9,9% v roce 2010) na 1,1% v roce 2019/2020. Rozpočet připravený konzervativní vládou na rok 2020/2021 však počítá s deficitem ve výši 2,4%.

Státní rozpočet

Finanční rok	2016/17	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Příjmy (mld. GBP)	716	777	790	810	873
Výdaje (mld. GBP)	772	837	849	842	928
Saldo (mld. GBP)	-52	-60	-59	-32	-55

Zdroj: ONS

Fiskální (rozpočtový) rok probíhá v UK od **1. 4. do 31. 3. pro státní sektor a korporátní daně**. Bilance rozpočtu veřejného sektoru vykazuje nepřetržitý deficit od finančního roku 2002/03.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Platební bilance a devizové rezervy

	2015	2016	2017	2018	2019
Bilance běžného účtu	-80 233	-84 504	-82 874	-81 644	-83 763
Bilance kapitálového účtu	820	981	-1 350	-2464	801
Bilance finančního účtu	-93 779	-99 456	-67 875	-64 206	-
Devizové rezervy (v mil. USD)	130 417	136 586	152 500	136 607	182 716

Zdroj: Office for National Statistics, v mil. GBP (krom údajů o deviz. rezervách)

U běžného účtu, došlo v roce 2019 k schodku 84 miliard GBP oproti 83 miliardám GBP v roce 2018. Schodek běžného účtu činil 3,9% HDP v roce 2019 ve srovnání s 3,8% v roce 2018. Schodek běžného účtu se ve 4. čtvrtletí 2019 (1% HDP) snížil na 5,6 miliard GBP, z 19,9 miliard GBP (3,6% HDP) ve 3. čtvrtletí 2019.

Zahraniční zadluženost, dluhová služba, veřejný dluh vůči HDP

UK je dlouhodobě kapitálově soběstačná země a vůči zahraničním subjektům disponuje krátkodobými půjčkami překlenovacího rázu. Země patří ke světovým věřitelům a je členem Pařížského klubu věřitelů. Nemalé pohledávky má UK zejména vůči rozvojovým zemím.

V předchozích letech britská vláda kryla své finanční potřeby prostřednictvím kvantitativního uvolňování – především se jednalo o prodej dluhopisů s dlouhodobou splatností (gilts) až 50 let (na jaře 2012 ministr Osborne ohlásil prodej dluhopisů až se 100 letou splatností). Druhým, neméně důležitým, nástrojem k řešení vládního dluhu byly dluhopisy s krátkodobou splatností (treasury bills) většinou na jeden až tři měsíce. Vláda obsluhuje státní dluh také prostřednictvím produktů National Savings & Investments (NSI).

Státní dluh byl na konci finančního roku 2019/2020 ve výši 79,1% HDP (1,791,5 mld. GBP, tj. 60 tis. GBP na každou britskou domácnost (vláda si vypůjčila 48,7 miliardy GBP, což je o 9,3 miliardy GBP více než v předchozím roce a 1,3 miliardy GBP více než prognóza Úřadu pro rozpočtovou odpovědnost); státní dluh výrazně narostl v důsledku finanční krize, ještě v letech 2007-2008 byl ve výši 35,5% HDP) a s očekávaným nižším růstem ekonomiky a zvýšením státního dluhu v důsledku pandemie COVID-19 je pravděpodobné jeho navyšování až na mld. GBP v roce 2020.

[Informace o aukcích dluhopisů](#)

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovní systém:

Britské bankovníctví disponuje třetím největším objemem depozit na světě (po USA a Japonsku).

V sektoru finančních služeb, který bude odchodem Británie z EU citelně dotčen, většina bank zahájila implementaci svých kontingenčních plánů a přesunuje v první fázi stovky pracovních míst z Londýna do svých poboček v zemích EU27, s cílem zajistit maximální kontinuitu provozu po brexitu. Studie společnosti EY analyzující zveřejněná rozhodnutí 222 největších firem v sektoru finančních služeb uvedla, že již byla na kontinent přesunuta aktiva ve výši 800 mld. GBP v podobě personálu, finančních operací a fondů klientů. Na stranu druhou, dle aktuálních údajů bylo od referenda v roce 2016 do konce března 2019 přesunuto z Londýna na kontinent jen 1500 pracovních míst ze sektoru finančních služeb, což je řádově méně, než bylo předpokládáno. V případě no-deal brexitu je očekáván další přesun pracovníků, nicméně EY snížila svůj dřívější odhad počtu prac. míst která budou s brexitem přesunuta do EU, a to z 10 na 7 tis. Některé banky naopak v Londýně od referenda posílily přítomnost.

Centrální banka Bank of England (BoE) je po švédské Riksbank druhou nejstarší dosud činnou emisní bankou. BoE byla založena v roce 1694, jako soukromá společnost, a zestátněna v roce 1946. Krátce po nástupu labouristů k moci v květnu 1997 získala nezávislost v oblasti měnové politiky – stanovuje výši úrokových sazeb, čímž ovlivňuje směnný kurz libry. V čele BoE stojí guvernér jmenovaný na pět let. Od 16. 3. 2020 je jím Andrew Bailey, který předtím zastával roli ředitele britského regulátora finančního sektoru FCA.

Bank of England (BoE):

- spravuje vládní účty a účty orgánů místní (samo)správy, operuje s vládními cennými papíry
- vede účty bank, poskytuje jim úvěry
- nezávisle stanovuje úrokové sazby a určuje tak cenu mezibankovních půjček
- je jediným emitentem hotovostních peněz na území UK (skotské libry emitované The Royal Bank of Scotland zůstávají v oběhu z tradice a jsou vydávány pouze proti stažení příslušného objemu britských GBP z oběhu)
- přispívá k udržení stability finančního systému jako celku
- BoE zvýšila v březnu 2017 základní úrokovou sazbu na 0,50% a oznámila nákup dalších vládních dluhopisů v rámci politiky kvantitativního uvolňování v hodnotě 101 mld. GBP
- V srpnu 2018 pak došlo ke zvýšení základní úrokové sazby na 0.75%, což je nejvyšší hodnota od roku 2009. Program skupování aktiv v objemu 435 miliard GBP zůstává beze změny.
- V březnu 2020 BoE přistoupila v rámci opatření na podporu ekonomiky v důsledku pandemie COVID-19 ke snížení základní úrokové sazby z 0,75 % na 0,25% a následně 19. března na současných 0,10%. Banka zároveň upravila pravidla pro firemní půjčky, což by mělo uvolnit až 200 mld. GBP na půjčky pro firmy a v rámci programu QE, který má snížit náklady na půjčky a načerpat hotovost do ekonomiky, koupí dluhopisy britských vládních a firemních dluhopisů v hodnotě 200 mld. GBP.

Hlavní typy peněžních ústavů v UK:

- obchodní banky: univerzální banky poskytující širokou škálu finančních služeb jako běžné účty, vklady, úvěry (např. HSBC, RBS, Barclays, Lloyds TSB, Abbey);
- stavební spořitelny (building societies): poskytují podobné finanční služby jako obchodní banky. Podle zákona musí tvořit 75 % jejich činnosti poskytování hypoték a úvěrů pro vybavení domácností. V zemi působí cca 60 stavebních spořitelen (např. Nationwide, Britannia);
- zahraniční banky: v zemi působí 250 zahraničních bank ve formě pobočky či reprezentační kanceláře (např. Banca Commerciale Romana);
- investiční fondy: investiční společnosti získávající finanční zdroje prodejem vlastních akcií nebo půjčkami od jiných finančních subjektů. Investují většinou do firemních akcií. Akcie investičních trustů jsou obchodovány na burze (např. Fidelity International);
- podílové fondy: obdoba investičních trustů. Finanční zdroje získávají prodejem svých podílů (units). Podílové společnosti nesmí na rozdíl od investičních společností získávat finanční zdroje půjčkami od jiných finančních subjektů.

Regulátorem britského finančního systému je Financial Conduct Authority (FCA), dohled nad britskými bankami pak provádí tzv. tripartita – FCA, Bank of England a ministerstvo financí. Zahraniční banky ze zemí Evropského hospodářského prostoru (EHP) potřebují na základě směrnice EU k působení v UK pouze souhlas od domovského regulačního úřadu. Všechny vklady u britských bank jsou od 1. 1. 2011 zákonně pojištěny do výše £ 85 000,- (ekvivalent € 100 000) na fyzickou/právní osobu.

Na základě měřítka tržní hodnoty je největší britskou bankou HSBC (Hongkong and Shanghai Banking Corporation). Velkou britskou bankovní čtyřku dále doplňují bankovní domy Lloyds TSB, Royal Bank of Scotland (RBS), Barclays. Zatímco první dvě jmenované instituce propluly finanční krizí bez státní pomoci (HSBC získala prostředky primárním úpisem akcií a Barclays přitáhla investory z Blízkého východu), záchrana RBS a Lloyds TSB před insolvencí stála britské daňové poplatníky přes jeden bilion liber. V roce 2008 byly hospodářské výsledky všech britských bank ovlivněny finanční krizí – HSBC např. musela odepsat investice za 8,7 mld. GBP. Zatímco HSBC a Barclays se v roce 2009 vrátily k ziskovému hospodaření, znárodněné RBS a Lloyds TSB prohloubily ztrátu (především kvůli téměř 70 % meziročnímu nárůstu špatných úvěrů). Moody's Investors Service a Standard & Poor's odhadují, že britský bankovní sektor musel v období od začátku krize v roce 2007 do konce roku 2010 odepsat cca 150 miliard GBP špatných investic a úvěrů. Podle nových regulací budou muset banky oddělit své investiční a retailové aktivity. V květnu 2017 vláda oznámila prodej svého posledního podílu akcií banky Lloyds.

Pojišťovny:

Pojišťovnictví je klíčovým domácím a exportním sektorem pro Spojené království, který vytváří 2,5 %. Britský pojišťovací sektor, na nějž připadá téměř desetina světových příjmů z pojištění a v němž působí okolo jednoho tisíce firem, je největším v Evropě a čtvrtým největším na světě (po USA a Japonsku a Číně). Převážná většina pojišťoven nabízí všeobecné pojištění (auta, domácnosti, komerční pojištění); zhruba pětina z nich zprostředkovává dlouhodobé pojištění (životní a penzijní pojištění), přibližně sto pojišťoven pak obchoduje s oběma druhy pojištění. Britský pojišťovací trh je velmi konkurenční. Pojištění jako forma spoření je v zemi velmi populární; dlouhodobé výdaje na pojištění (v přepočtu na hlavu) jsou po Švýcarsku druhé nejvyšší na světě.

Separátní část britského pojišťovacího trhu představuje Londýn, který je největším světovým trhem pro mezinárodní pojištění a zajištění (námořní a letecké dopravy). Londýn je také jediným místem na světě, kde působí všech 20 největších pojišťoven a zajišťoven. Nejznámější britskou pojišťovnou je více než 300 let stará instituce Lloyd's, která se zabývá především pojištěním námořní dopravy a zajištěním. K největším pojišťovnam (na bázi výše pojištění) se řadí Prudential, Aviva, Legal & General, Old Mutual, Standard Life a The Royal Bank of Scotland. Za zmínku také stojí, že pojišťovny jsou největšími domácími vlastníky akcií britských firem.

Londýnská burza (London Stock Exchange)

Londýnská burza patří z hlediska tržní kapitalizace mezi pět největších burz světa a je největší burzou evropskou. Plánovanou fúzi London Stock Exchange s Deutsche Boerse ve výši 24 mld. liber na počátku roku 2017 neschválila Evropská komise s tím, že by krok vytvořil de facto monopol na obchodování s cennými papíry s pevným výnosem. V roce 2018 se stal novým CEO Londýnské burzy David Schwimmer, bývalý bankéř Goldman Sachs.

1.7 Daňový systém

Spojené království Velké Británie a Severního Irsku (UK) je zemí s relativně nízkou mírou zdanění ve srovnání s průměrem EU. Mezi největší výhody britského daňového systému patří množství daňových úlev a nízké odvody zaměstnavatele na sociální a zdravotní pojištění.

Níže uvedené daňové sazby platí pro Velkou Británii (tj. Anglie, Wales a Skotsko), v Severním Irsku se místy vyskytují výjimky, zejména u obecních daní. V souvislosti s nově vyhlášeným rozpočtem na finanční rok 2020/2021 byly daňové parametry upravovány.

Na osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) a partnery ve firmě se vztahuje povinnost podat daňové přiznání za uplynulý finanční rok (1. 4 - 31. 3.), nejpozději do 30. 9. (písemně) nebo do 31. 1. (elektronicky). Nedodržení termínu se trestá pokutou ve výši 100 GBP.

Daně a odvody na sociální pojištění (pozn.: státní zdravotní pojištění není vyčleněné zvláště) vybírá HMRC tj. HM Revenue and Customs (Daňová a celní správa Jejeho veličenstva)

Daňový základ

Firmy registrované v UK a občané s trvalým pobytem v UK (tax domiciled residents) podávají daňové prohlášení HMRC, kde zdaňují celosvětové zisky a příjmy. Firmy registrované mimo území UK a občané s trvalým pobytem mimo území UK (non-domiciled residents) platí pouze daň ze zisku a příjmu vzniklého na území UK. Zahraniční příjem britských daňových rezidentů je plně zdanitelný v místě vzniku a daň zaplacená v zahraničí se odečítá od daňového základu v UK. Toto umožňují smlouvy o zamezení dvojího zdanění, které UK uzavřela s téměř 100 zemí.

Některé firmy v UK však mohou být řízeny a spravovány ze zahraničí, i když tu nemají žádné zastoupení ani činnost. Tyto firmy mohou být posuzovány jako rezidentní mimo území UK, a to kvůli příslušné smlouvě o zamezení dvojího zdanění. Firmy registrované mimo UK mohou být považovány za rezidentní, pokud jsou z UK řízeny. Takový statut by však vyžadoval větší přítomnost v UK než jen ve formě pobočky, která zdaňuje pouze zisky vzniklé na území UK.

Hlavní druhy daní:

V důsledku pandemie COVID-19 byly některé daně dočasně pozměněny. Kompletní přehled informací na webu britské vlády <https://www.gov.uk/>

Income Tax (daň z příjmu)

Sazba daně pro daňový rok 2019/20	Roční příjem
0 %	0–12 500 GBP

20 %	12 501–50 050 GBP
40 %	50 001–150 000 GBP
45 %	150 000 GBP +

[Zdroj](#)

[Podrobný výklad.](#)

Roční daňová úleva (personal allowance) pro každého poplatníka je **12 500 GBP** (bez ohledu na příjem). V závislosti na příjmech je možné uplatnit slevu na dani pro manžele a nevidomé.

Tax on dividends (daň z dividend)

Dividendy se od daňového období po 6. dubnu 2020 nezdaňují do výše 2 000 GBP; nad tuto úroveň se zdaňují dle úrovně příjmů plátce, u plátců s příjmem do 50 000 GBP sazbou 7,5%, u plátců s příjmem 50 001 – 150 000 GBP sazbou 32,5% a u plátců s příjmy nad 150 000 GBP sazbou 38,1%.

[Podrobný výklad.](#)

Capital Gains Tax (daň z kapitálových výnosů)

Daň se platí z prodeje následujících věcí: movitostí (kromě auta), nemovitostí (krom bydlení sloužícího jako trvalé bydliště), akcií (od placení CGT jsou osvobozeny investice do individuálních spořicíh účtů - ISA allowances). Pro rok je 2012019-20 daňová úleva (tax-free allowance) stanovena na 12 300 GBP. Zisk nad tuto hranici je zdaněn jednotnou sazbou ve výši 10 % (nebo 18 % v případě objektů rezidenčního bydlení) u osob s celkovými zdanitelnými příjmy do 37545 00 GBP, resp. 20 % (28 % na rezidenční bydlení) u osob s vyššími příjmy; je nicméně možné uplatnit případnou akumulovanou ztrátu z minulých let. Daňovou úlevu (entrepreneurs relief) mají jednotlivci, kteří prodají svou firmu a dále vlastníci alespoň 5% podílu ve firmě, kteří jej prodají a v takové firmě pracují. Tito lidé zaplatí daň ve výši 10 % z celoživotního zisku do 1 mil. GBP. [Více o problematice danění zisků z prodeje cenných papírů.](#)

Tax on Foreign Income (zdanění zahraničních příjmů)

Osoby trvale žijící v UK zde daní i své zahraniční příjmy. Osoby žijící v UK déle než 7 let, ale nemající zde trvalé bydliště (non-domiciled residents) platí daň ze zahraničních příjmů převedených do UK. Existuje-li mezi UK a zemí ze které příjmy pochází dohoda o zabránění dvojího zdanění, lze uplatnit zápočet daň zaplacenou v zahraničí. Nechtějí-li osoby

s trvalým bydlištěm v zahraničí ale dlouhodobě žijící v UK zdanit zde své zahraniční příjmy, musí uhradit roční paušální poplatek 30 000 GBP, pro osoby žijící v UK nejméně 7 let a 60 000 GBP pro osoby žijící v UK nejméně 12 let. Uvedené se nevztahuje na osoby do 18 let a osoby s příjmy do 2000 GBP. Povinnost podat přiznání daní z příjmu se vztahuje na všechny osoby, které v jednotlivém roce pobývali v UK 183 dní a více. Daňové přiznání podává rovněž osoba, která strávila v UK ve čtyřech po sobě následujících letech v průměru 91 dní a více. [Podrobný výklad](#).

V září 2018 vstoupila v platnost nová legislativa zaměřující se na daňové poplatníky, kteří řádně nedeklarovali své závazky (týkající se daně z příjmů, daně z kapitálových zisků nebo daně z dědické daní za příslušná období) mimo Spojené království. Nová legislativa se může týkat občanů jiných zemí žijících ve Spojeném království, kteří mají stále příjmy nebo majetek ve své domovské jurisdikci, stejně jako daňových poplatníků, žijící mimo Spojené království, kteří mají daňové povinnosti vůči Spojenému království. Britští daňoví poplatníci jsou povinni zajistit, že veškeré jejich zahraniční příjmy a majetek, které podléhají zdanění, byly řádně vykázány. Předmětem zájmu mohou být příjmy, zisky a aktiva pocházející z území mimo UK a příjmy, zisky a aktiva převedené do zahraničí. Od 30. září 2018. došlo k významnému navýšení sankcí za porušení. Více informací zde: <https://www.gov.uk/guidance/requirement-to-correct-tax-due-on-offshore-assets>.

Corporation Tax (daň ze zisku právnických osob)

K 1. 4. 2015 došlo k úpravě sazby daně ze zisku právnických osob. Jednotná sazba pro období od dubna 2020 do 2021 je 19 %. Sazby pro minulé roky, tedy platné do konce března 2016 a sazby aktuální jsou znázorněny v tabulce v níže uvedeném odkazu. Jednotná sazba se ovšem netýká firem těžících ropu a zemní plyn v UK (tzv. ring fence companies), pro které je sazba stanovena na 19 %, respektive při příjmech pod 300 000 GBP ročně na 30 %. Daň je splatná 9 měsíců a 1 den po konci účetního roku. Přihlášení k platbě této daně je nutné do tří měsíců po začátku účetního roku firmy, v opačném případě hrozí pokuta. Pro následnou platbu corporation tax nejsou zasílány výzvyk platbě, firma si platbu a následné vyplnění Company Tax Return (formuláře pro vrácení daně) musí monitorovat sama.

Zdroj: <https://www.gov.uk/corporation-tax>

National Insurance (odvody na sociální a zdravotní pojištění)

- Zaměstnanec (class 1) odvádí **12 %**, pokud je jeho týdenní mzda **83166-962 GBP** (92719-4167 GBP měsíčně). Z výdělku do 82165 GBP týdně se neplatí žádné odvody na pojištění. Kdo vydělává více než 962 GBP týdně, platí navíc **2 %** ze mzdy nad tuto hranici.
- Zaměstnavatel (class 1A nebo 1B) odvádí **13,8 %** z hrubé mzdy zaměstnance, pokud je vyšší než **83166,01 GBP** týdně; toto se liší u zaměstnanců mladších 21 let.
- OSVČ - osoba samostatně výdělečně činná (class 2) s ročním ziskem nad **4756365GBP**, odvádí na pojištění **05 GBP** týdně. OSVČ - osoba samostatně výdělečně činná (class 4) s ročním ziskem **95018 GBP** a více odvádí **9 %** ze zisku v rozpětí 9 501 a 50 000 GBP, resp. **2 %** zisku nad **50 000 GBP**. Lidé do 16 let a v důchodovém věku neodvádí žádné příspěvky na pojištění.
-

Specifické sazby existují pro ředitele společností, majitele pronajímaných nemovitostí a rybáře na sdílených lodích.

[Podrobná tabulka sazeb odvodů na sociální a zdravotní pojištění.](#)

Inheritance Tax (dědická daň), Gift Tax (darovací daň)

Dědické dani nepodléhá majetek v hodnotě do **325 000 GBP**. Hodnota majetku přesahující tuto hranici se daní sazbou **40 %** nebo 36 % v případě, že je minimálně 10 % majetku určeno na charitativní účely. Výše darovací daně závisí na délce života dárce od okamžiku po darování majetku. Pokud rodiče darují svůj majetek dětem, zvyšuje se hranice na 500 000 GBP. Pokud dárce žije alespoň 7 let od darování daru, či výše daru nepřesáhne 325 000 GBP darovací daň se neplatí. V opačném případě se daň vypočte podle tabulky progresivních sazeb. Dědická daň se neplatí, nebo pokud celé dědictví přechází registrovaným charitativním organizacím. Každý rok lze bez povinnosti platit daň darovat jedné osobě až 3.000 GBP najednou anebo po částech. Každý rok lze rovněž darovat částky do 250 GBP libovolnému počtu lidí bez povinnosti uvádět tyto dary v daňovém přiznání. Speciální výjimky jsou stanoveny pro svatební dary, dary politickým stranám či dary osobám příbuzným či blízkým pro zajištění jejich životní úrovně. [Podrobný výklad.](#)

Value Added Tax (VAT, daň z přidané hodnoty)

V UK existují 3 sazby VAT: 0 %, 5 %, 20 %. VAT podléhá většina obchodních transakcí na území UK a Isle of Man. VAT podléhá rovněž dovoz zboží a některých služeb ze zahraničí. Hranice pro povinnou registraci za plátce VAT je obrat vyšší než 85 000 GBP za uplynulých 12 měsíců či kratší dobu. Některé produkty a služby jsou z VAT zcela vyňaty (např. známky, finanční transakce). [Podrobný výklad](#)

Po dobu pandemie byl v termínu od 20. března do 30. června stanoven speciální režim plateb VAT na podporu cash-flow firem. Podrobné informace zde <https://www.gov.uk/guidance/deferral-of-vat-payments-due-to-coronavirus-covid-19>

20 % (standard rate)

- většina zboží a služeb

5 % (reduced rate)

- elektřina, plyn a jiné palivo pro domácnosti a charitativní organizace
- dámské hygienické potřeby - od ledna 2021 přejde do kategorie 0%
- mateřské potřeby
- dětské autosedačky
- stavební bytové rekonstrukce
- výrobky umožňující přestat kouřit
- pomůcky pro invalidy nad 60 let, pokud jsou instalované v jejich obydlí
- instalované energii spořicí materiály

0 % (zero-rate)

- většina potravin (výjimky tvoří např. catering, alkohol, zmrzlina, čokoláda, cukrovinky, chipsy a slané snacky, teplá jídla takeaway, nealko nápoje a minerální vody, potrava pro domácí zvířata.)
- voda pro domácnosti
- semena a jiné prostředky pro rozmnožování rostlin pro výrobu potravin
- živá zvířata určená pro lidskou potravu
- knihy, noviny, časopisy, mapy, digitální tiskoviny
- dětská obuv a oblečení
- léky na recept
- lékařské a chirurgické přístroje, pokud pomáhají postiženým
- magnetické pásky, přehrávače, radiopřijímače pro slepce
- nová bytová výstavba
- zboží pro charitativní organizace, jež je darováno za účelem dalšího prodeje
- odvoz a zpracování odpadů
- doprava osob (u lodí a letadel alespoň 12 lidí)
- doprava osob a zboží do/z Velké Británie
- určité typy karavanů a hausbótů
- obuv a přílby pro průmyslové užití
- motocyklové a cyklistické přílby
- vydání bankovek
- pojištění, prodej, leasing a pronájem půdy a budov (neplatí pro garáže, parkovací místa, hotelové ubytování)
- peněžní půjčky, loterie, sázkařské a hrací aktivity
- některé vzdělávací a školící činnosti
- export zboží a služeb mimo země EU
- export zboží entitám v EU registrovaným platícím DPH
- zlato a bankovky
- sportovní aktivity a vzělávací služby
- vstupné do kulturních a volnočasových institucí (muzea, galerie, ZOO)
- starožitnosti.

[Podrobný seznam sazeb.](#)

Excise Duty (spotřební daň)

Dani podléhají pohonné hmoty, tabákové výrobky, alkoholické nápoje a dopravní prostředky.

Fuel Duty (Spotřební daň na pohonné hmoty)

Pohonné hmoty	Daň
benzín, nafta	57,95 pencí/litr
bionafta, bioethanol	57,95 pencí/litr
LPG (zkapalněný plyn)	31,61 pencí/kg

zemní plyn	24,70 pencí/kg
LTO (lehký topný olej)	10,70 pencí/litr

[Zdroj](#)

[Detailní přehled informací je spotřební dani na pohonné hmoty.](#) Spotřební daň na pohonné hmoty, plyn, uhlí a elektřinu upravuje na jednotném trhu EU [Směrnice 2003/96/ES](#).

Tobacco Products Duty rates (Spotřební daň na tabák a tabákové výrobky)

Tabákové výrobky	Daň
Cigarety	16,5 % z MOC + 237,34 GBP za 1000 cigaret
Doutníky	296,04 GBP/kg
Ručně balený tabák	253,33 GBP/kg
Ostatní tabákové výrobky a žvýkáci tabák	130,16 GBP/kg
Zahřívaný tabák	243,95 GBP/kg

[Zdroj](#)

Spotřební daň na tabák a tabákové výrobky upravují na jednotném trhu EU [Směrnice 95/59/ES](#), [Směrnice 92/79/EHS](#).

Alcohol Duty (Spotřební daň na alkoholické nápoje)

Alkoholické nápoje	Daň
lihoviny (za každé procento podílu alkoholu)	28,74 GBP/hektolitr
pivo (za každé procento podílu alkoholu)	19,08 GBP/hektolitr + 5,69 GBP u nejsilnějších piv (nad 7,5% abv), resp. + 8,42 GBP u méně silných piv (1,2-2,8% abv)
víno (obsah alkoholu 1,2 - 4 %)	91,68 GBP/hektolitr
víno (obsah alkoholu 4 - 5,5 %)	126,08 GBP/hektolitr

víno (obsah alkoholu 5,5 - 15 %)	297,57 GBP/hektolitr
víno (obsah alkoholu 15 - 22%)	396,72 GBP/hektolitr
šumivé víno (obsah alkoholu 5,5 - 8,5 %)	288,10 GBP/hektolitr
šumivé víno (obsah alkoholu 8,5 - 15 %)	381,15 GBP/hektolitr

[Zdroj](#)

Spotřební daň na alkoholické nápoje upravuje na jednotném trhu [EU Směrnice 92/83/EHS](#).

Spotřební daň pro odvětví nealkoholických nápojů

6. dubna 2018 vstoupila v platnost daň na nealkoholické nápoje, označovaná také jako „**daň na cukr**“. Poplatek činí 18 penicí (p) na litr u nápojů s celkovým obsahem cukru vyšším než 5g a méně než 8g na 100ml a 24p na litr u nápojů s celkovým obsahem cukru 8g nebo více na 100ml.

[Detailní přehled](#)

Road Tax (silniční daň)

Silniční daň (osobní auta - platí pro vozidla poprvé zaregistrovaná mezi 1. 3. 2001 do 1. 4. 2017)

Skupina	Emise CO2 (g/km)	Roční daň - pohon benzín, nafta	Roční daň - alternativní pohon
A	0-100	£0,00	£0,00
B	101-110	£20,00	£10,00
C	111-120	£30,00	£20,00
D	121-130	£125,00	£115,00
E	131-140	£145,00	£135,00
F	141-150	£160,00	£150,00
G	151-165	£200,00	£190,00
H	166-175	£235,00	£225,00

I	176-185	£260,00	£250,00
J	186-200	£300,00	£290,00
K	201-225	£325,00	£315,00
L	226-255	£555,00	£545,00
M	255+	£570,00	£560,00

[Zdroj](#)

Silniční daň (osobní auta - platí pro vozidla poprvé zaregistrovaná po 1.4.2017)

Emise CO2 (g/km)	Roční daň - pohon benzín, nafta (vozidla splňující RDE2 standard)	Ostatní naftová vozidla	Roční daň - alternativní pohon
0	£0,00	£0,00	£0,00
1-50	£10	£25	£0,00
51-75	£25	£110	£15
76-90	£110	£130	£100
91-100	£135	£155	£125
101-110	£155	£175	£145
111-130	£175	£215	£165
131-150	£215	£540	£205
151-170	£540	£870	£530
171-190	£870	£1305	£860
191-225	£1305	£1850	£1295
226-255	£1850	£2175	£1840
256+	£2175	£2175	£2165

[Zdroj](#)

Silniční daň (lehká užitková vozidla, motocykly a autobusy)

Lehká užitková vozidla		Motocykly (do 450kg)		Autobusy - (pokud má autobus osvědčení Reduced Pollution Certificate platí jednotný tarif 165 GBP)	
Hmotnost	Roční daň	Objem motoru (cm ³)	Roční daň	Počet sedadel	Roční daň
do 3,5 t	265 GBP	do 150	20 GBP	10-17	165 GBP
		151-400	44 GBP	18-36	220 GBP
		401-600	67 GBP	37-61	330 GBP
		601 a více	93 GBP	62+	500 GBP

[Zdroj](#)

Silniční daň (nákladní vozidla bez návěsu)

Hmotnost	2 nápravy	3 nápravy	4 a více náprav
do 7 500 kg	165 GBP	165 GBP	165 GBP
do 12 000 kg	200 GBP	200 GBP	200 GBP
do 14 000 kg	189.50 GBP	189.50 GBP	189.50 GBP
do 15 000 kg	199.50 GBP	189.50 GBP	189.50 GBP
do 19 000 kg	615 GBP	189.50 GBP	189.50 GBP
do 21 000 kg	615 GBP	219.50 GBP	189.50 GBP
do 23 000 kg	615 GBP	426 GBP	189.50 GBP
do 25 000 kg	615 GBP	615 GBP	426 GBP
do 27 000 kg	615 GBP	615 GBP	615 GBP

do 44 000 kg	615 GBP	615 GBP	1136 GBP
--------------	---------	---------	----------

[Zdroj](#)

Samostatné sazby se týkají tahačů, dle počtu náprav - viz [podrobnosti](#).

Zahraniční kamiony včetně českých (soupravy o hmotnosti nad 12 tun) musí od dubna 2014 platit daň z používání britské silniční sítě. [Podrobné informace k sazbám této daně](#).

Další druhy daní:

Stamp Duty/Land Tax (daň z koupě nemovitosti)

Plátcem daně je kupující. Výše daně závisí na ceně kupované nemovitosti (pozemek, dům). Od daně jsou osvobozeny převody nemovitostí pro charitativní organizace. Od prosince 2014 se při nákupu rezidenčních nemovitostí do 125 000 GBP neplatí žádná daň; pro dalších 125 000 GBP hodnoty nemovitosti je daňová sazba **2 %**, na dalších 675 000 GBP je sazba **5 %**, na dalších 575 000 GBP sazba **10 % a na zbytek je sazba 12 %**. Pro nerezidenční nemovitosti platí zdanění od 150 000 GBP. Jiná pravidla - slevy se uplatňují pro nákup první nemovitosti, nemovitosti do hodnoty 500 000 GBP, nemovitosti pořízené po 31. listopadu 2017. Od 1. dubna bude pro nerezidenty platit navíc 2% poplatek. Tato daň se nevztahuje na Skotsko, kde je místo toho zavedena [Land and Building Transaction Tax](#). [Podrobněji o těchto daních](#). Ve Walesu [platí Land Transaction Tax](#) platí [Land Transaction Tax](#) pro nemovitosti koupené po 1. dubna 2018.

Air Passenger Duty (daň z civilní letecké dopravy)

Air Passenger Duty (APD) byla představena poprvé v roce 1994 se sazbou 5 GBP pro UK/EU a 10 GBP mimo EU. Od té doby se pro pasažéry cestující jinak než v ekonomické třídě několikrát zvýšila. Od 1. dubna 2016 byly sazby zvýšeny, a to pokračovalo i v roce 2018. Skupiny C a D byly od dubna 2015 zrušeny a tyto destinace jsou nově v pásmu B.

Daň z civilní letecké dopravy

	Snížená sazba	Standardní sazba	Vyšší sazba
Pásmo A (0-2 000 mil)	13 GBP	26 GBP	78 GBP
Pásmo B (2 001-4 000 mil)	80 GBP	176 GBP	528 GBP
Pásmo C (4 001-6 000 mil)	zrušeno		
Pásmo D (více než 6 000 mil)	zrušeno		

[Zdroj](#)

Climate Change levy (daň z klimatické změny)

CCL se skládá z:

- Hlavní sazby CCL
- Carbon Price Support (CPS)

Daň z klimatické změny (hlavní sazby)

Komodita	Sazba od 1. dubna 2019	Sazba od 1. dubna 2020	Sazba od 1. dubna 2021
Elektrina	0,847 pence/kwh	0,811 pence/kwh	0,775 pence/kwh
Plyn	0,339 pence/kwh	0,406 pence/kwh	0,465 pence/kwh
Jakýkoliv ropný plyn nebo jiný plynný uhlovodík dodávaný v kapalném stavu	2,750 pence/kwh	2,175 pence/kwh	2,175 pence/kwh
Jakákoliv jiná zdanitelná komodita	2,653 pence/kwh	3.174 pence/kwh	3,640 pence/kwh

[Zdroj](#)

Hlavní sazby CCL se týkají energetických produktů, jako jsou elektrina, plyn a uhlí k použití jako palivo obchodními spotřebiteli.

Sazby CPS se týkají energetických produktů, jako jsou uhlí, plyn používaný k výrobě elektřiny od 1. dubna 2017.

Daň z klimatické změny (CPS)

Komodita	Sazba od 1. dubna 2015	Sazba od 1. dubna 2016 (platná do 31. března 2021)
Plyn	0,334 pence/kwh	0,331 pence/kwh
LPG	5,307 pence/kg	5,280 pence/kg
Uhlí a jiná pevná fosilní paliva (ropný koks, hnědé uhlí, atd.)	156,860 pence/gcv	154,790 pence/gcv

[Zdroj](#)

Landfill Tax (daň z uložení odpadu na skládku)

Patří mezi ekologické daně, k dispozici jsou dvě sazby. Standardní sazba daně je **94,15 GBP/tuna**, nižší sazba (pro neaktivní odpad) je **3 GBP/tuna**.

[Zdroj](#)

Aggregates Levy (daň z těžby kamene, písku a šterku)

Patří mezi ekologické daně. Současná sazba daně je **2 GBP/tuna**. **Platí se i při dovozu materiálu ze zahraničí.**

[Zdroj](#)

Council Tax (obecní daň)

Jedná se o daň z rezidenčních nemovitostí, kterou vybírají místní (obecní) úřady. V Anglii se daň vypočítává z hodnoty nemovitosti v dubnu 1991, ve Walesu z hodnoty v roce 2003. Podle hodnoty je nemovitost zařazena do odpovídajícího daňového pásma (A-H). Ocenění nemovitostí a rozpětí jednotlivých daňových pásem se liší v Anglii, Skotsku, Walesu i Severním Irsku. Sníženou sazbu obecní daně platí některé skupiny občanů (např. invalidé, samostatně žijící osoby). Majitelé druhé a další nemovitosti z ní platí obecní daň se slevou 25-50 %, pokud v ní nikdo nebydlí. Existují také určité možnosti pro krátkodobé a dlouhodobé neplacení daně. Sazby se liší podle jednotlivých obcí.

[Zdroj](#)

Business Rates (daň z podnikání resp. využívání podnikatelských prostor)

Daň odvádí většina vlastníků nemovitostí určených k podnikání (obchody, kanceláře, restaurace, atd.). Základem pro výpočet daně je zdanitelná hodnota nemovitosti. Tuto hodnotu stanovuje každých 5 let státní úřad pro oceňování - The Valuation Office Agency. Poslední přehodnocení nemovitostí proběhlo v dubnu 2015. Zdanitelná hodnota odpovídá profesionálnímu odhadu výše ročního pronájmu příslušné nemovitosti na volném trhu. Daň z podnikání se rovná součinu zdanitelné hodnoty a multiplikátoru (číslo), který každoročně stanovuje britská vláda. Existují různé daňové úlevy (např. nevyužité nemovitosti, charitativní organizace, neziskové organizace náboženského a vzdělávacího charakteru, podniky na venkově). Daň se liší v Anglii, Skotsku a Severním Irsku.

[Zdroj](#)

2. Zahraniční obchod a investice

Pro Spojené království, ostrovní zemi, je příznačné, že zahraniční obchod je důležitým činitelem pro fungování ekonomiky. Obchodní bilance za rok 2019 potvrzuje dlouhodobý trend - britský zahraniční obchod se zbožím je již mnoho let ve schodku a obchod se službami, zejména finančními je naopak dlouhodobě v přebytku.

Schodek ve výši 130 miliard GBP v obchodu se zbožím byl v roce 2019 částečně vyrovnán přebytkem 104 miliard GBP v obchodu se službami. Celkový schodek v obchodě v roce 2019 činil 26 miliard GBP. Spojené království mělo v roce 2019 obchodní schodek s EU ve výši 72 miliard GBP a obchodní přebytek ve výši 46 miliard GBP se třetími zeměmi. Přebytek obchodní bilance se všemi zeměmi vzrostl za tři měsíce do února 2020 na 5,9 miliard GBP ve srovnání s deficitem 1,1 miliardy GBP v předchozích třech měsících. Vývoz se v tomto období snížil o 0,9%. Dovoz klesl o 4,7%. Za celý rok 2019 se přitom ještě zvýšil celkový export na hodnotu 699 miliardy GBP, přičemž vývoz služeb vzrostl o 1,3% a vývoz zboží o 0,8%. Okolo 43% britského exportu zboží a služeb nadále směřuje do EU (zatímco do USA 4x méně). Předpokládá se, že růst exportu Spojeného království v roce 2020 bude nejslabší od roku 2009 z důvodu útlumu světového hospodářství, dopadů pandemie a nejistoty ohledně budoucích obchodních dohod.

Podkapitoly:

- 2.1. [Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo](#)
- 2.2. [Teritoriální struktura – postavení v \(k\) EU](#)
- 2.3. [Komoditní struktura](#)
- 2.4. [Zóny volného obchodu \(VT parky, investiční zóny\)](#)
- 2.5. [Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu \(odvětvová a teritoriální struktura\)](#)
- 2.6. [Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu \(omezení, pobídky pro investory\)](#)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz zboží a služeb (mil. GBP)	517 446	547 590	622 063	656 487	698 626
Dovoz zboží a služeb (mil. GBP)	547 234	584 616	650 683	686 265	724 521
Saldo (mil. GBP)	-29 788	-37 026	-28 620	- 29 787	-25 895

Zdroj: [Office for National Statistics](#), údaje v milionech GBP

Zboží

Z hlediska objemu exportu Británie v roce 2018 klesla na pořadí 10. největší národní exportní ekonomiky světa, ačkoliv má dlouhodobý deficit obchodní bilance. Pro rok 2019 dosáhl obchodní schodek Velké Británie výše 6,89 mld. GBP a to především hlavně díky oslabujícímu dovozu zboží ze zemí mimo EU. Snížení schodku obchodu se zbožím (včetně neinvestičního zlata) o 6,4 miliardy GBP během tří měsíců do února 2020 bylo do značné míry způsobeno snížením schodku se zeměmi EU o 6,1 miliardy GBP na 18,4 miliardy GBP. Deficit obchodu se zbožím se zeměmi mimo EU, se zúžil o méně než 0,3 miliardy GBP na 4,8 miliardy GBP. Zúžení deficitu jak se zeměmi EU, tak se zeměmi mimo EU bylo způsobeno poklesem dovozu oproti vývozu. Dovoz zboží (včetně neinvestičního zlata) ze zemí EU klesl o 6,9 miliard GBP, zejména v důsledku výroby strojů a dopravních prostředků, chemických látek a materiálů, které klesly o 3,0 miliardy GBP, 1,8 miliardy GBP a 0,8 miliardy GBP. Zvyšování deficitu obchodní bilance i v období slabého kurzu libry může signalizovat

zpomalení ekonomiky. Vliv kurzu libry na zahraniční obchod Británie je však komplexnější, neboť vysoký podíl britských importů je obchodován v zahraničních měnách, zatímco významná část britských vývozu je obchodována v librách.

Služby

Sektor služeb má dlouhodobě kladný obchodní schodek, za celý rok 2019 dosáhl úrovně 110 mld. GBP, nedokázal však vyvážit schodek britského obchodu se zbožím ve výši 139 mld. GBP. Za poslední čtvrtletí roku 2019 se přebytek snížil se o 30 miliard liber. Vývoz služeb vzrostl o 5,5 mld. GBP, zatímco dovoz služeb vzrostl o 3,7 mld. GBP. na 60,3 miliardy liber.

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavním obchodním partnerem UK jsou pravidelně země EU, na něž připadá 49% celkového britského zahraničního obchodu (o něco méně než polovina exportu a o něco více než polovina importu britského zboží). V roce 2019 směřovalo do zemí EU 43% celkového britského vývozu zboží a služeb, zatímco ze zemí EU pochází 51% britských dovozů.

Největším národním exportním trhem pro britské zboží jsou USA (v roce 2019 směřovalo 15,7% exportu zboží – poměrně vyvážená bilance obchodu), dále pak Německo (9,9% – UK má ve vzájemném obchodě výrazný deficit bilance, DE je největším dovozcem do UK), Čína (6,9%), Francie (6,6%) Nizozemsko (6,6%), a Irsko (5,8%).

Zdroj: [ONS](#)

Britské exportní trhy (export zboží)

Země	2018 (mld. GBP)	2019 (mld. GBP)
USA	51 680	58 556
Německo	35 902	36 927
Čína	18 776	25 843
Francie	24 029	24 613
Nizozemsko	26 902	24 548
Irsko	21 154	21 694
Belgie	14 278	12 980
Švýcarsko	7 001	12 068
Španělsko	10 296	10 733
Itálie	10 563	10 072

Hongkong	7 893	9 363
Spojené arabské emiráty	6 544	7 808
Japonsko	6 704	7 267
Turecko	5 103	6 398
Singapur	4 955	6 141
Kanada	6 000	5 731

Zdroj: [ONS](#)

Britské importní trhy (import zboží)

Země	2018 (mld. GBP)	2019 (mld. GBP)
Německo	67 384	64 909
Čína	43,024	46 946
USA	41 407	46 455
Nizozemsko	42 051	42 357
Francie	28 830	30 664
Belgie	26,456	25 619
Itálie	19 031	19 464
Španělsko	16 526	17 152
Norsko	20 435	16 194
Irsko	13 606	13 705
Polsko	10 690	10 891
Japonsko	9 749	9 703
Turecko	8 756	8 998
Rusko	8 591	8 803
Indie	7 641	8 386

Zdroj: [ONS](#)

2.3 Komoditní struktura

Patnáct nejvýznamnějších vývozních komodit Velké Británie v roce 2019

Poř.	Produkty	2019 (mil. GBP)	% z celkového exportu
1	Automobily	31 688	8,5
2	Strojní zařízení (mechanical power generators (intermediate))	28 159	7,6
3	Lékařské a farmaceutické produkty	23 267	6,2
4	Surová ropa	20 897	5,6
5	Letadla	14 404	3,9
6	Drahé kovy	14 121	3,8
7	Rafinovaná ropa	12 596	3,4
8	Vědecké komodity (scientific instruments)	10 091	2,7
9	Umělecká díla	9 713	2,6
10	Organické chemikálie	9 688	2,6
11	Neželezné kovy kromě stříbra (non-ferrous metals)	9 519	2,6
12	Ostatní elektronické výrobky (miscellaneous electrical goods)	9 048	2,4
13	Obecné průmyslové stroje (velké)	8 736	2,3
14	Ostatní výrobky	8 648	2,3

15	Nápoje	8 155	2,2
----	--------	-------	-----

Zdroj a seznam dalších komodit: [Office for National Statistics](#)

Patnáct nejvýznamnějších dovozních komodit do Velké Británie v roce 2019

Poř.	Produkty	2019 (mil. GBP)	% z celkového importu
1	Automobily	33 788	6,7
2	Lékařské a farmaceutické produkty	23 735	4,7
3	Rafinovaná ropa	21 657	4,3
4	Strojní zařízení (mechanical power generators (intermediate))	20 831	4,1
5	Oblečení	20 686	4,1
6	Telefonní a zvukové vybavení (velké) (telecoms & sound equipment (capital))	19 601	3,9
7	Surová ropa	19 385	3,9
8	Ostatní elektronické výrobky	15 877	3,2
9	Drahé kovy	15 703	3,1
10	Ostatní výrobky	13 554	2,7
11	Silniční vozidla jiná než osobní auta	13 505	2,7
12	Kancelářské vybavení (velké) (office machinery (capital))	13 450	2,7
13	Různé kovové výrobky (miscellaneous metal manufactures)	12 447	2,5
14	Neželezné kovy	12 046	2,5
15	Zelenina a ovoce	11 467	2,3

Zdroj a seznam dalších komodit: [Office for National Statistics](#)

Svobodné zóny volného obchodu (tzv. "free zones") jsou vymezenými oblastmi na britském území, jež nejsou součástí celního prostoru EU. Zboží z mimo unijních zemí, které se zde případně nachází, nepodléhá celnímu řízení a tudíž se na něj ani nevztahují dovozní cla EU. Pokud je však zboží na britském území uvedeno do volného oběhu nebo použito/spotřebováno uvnitř zóny, dovozce je povinen zaplatit evropské dovozní clo, britskou DPH, případně i spotřební daň a poplatky.

Ve Velké Británii je v současné době v provozu pět svobodných zón – letiště Prestwick a přístavy Liverpool, Southampton, Sheerness a Tilbury. Platí, že v těchto zónách smí být umístěno zboží mimo britského i unijního charakteru. Zmiňované zóny především slouží k uskladnění, manipulaci, popř. zpracování zboží určeného pro reexport. Přestože britské zóny volného obchodu nenabízejí žádné dodatečné tarifní výhody, poskytují širokou nabídku netarifních výhod:

- zjednodušené celní řízení
- cash flow výhody za účelem neplacení dovozního cla (do doby, než je zboží exportováno nebo vpuštěno do volného oběhu)
- vysoká bezpečnost uskladněného zboží
- potenciál pro lepší marketing a prezentaci
- větší pružnost při určení cílové destinace pro zboží podléhající celním kvótám

V UK jsou v provozu také **celní sklady**, jež jsou určeny pro skladování zboží podléhajícího spotřební dani. Tyto sklady jsou používány pro skladování exportního, reexportovaného i importního zboží.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Zahraniční investice v UK (mld. GBP)

Zahraniční investice v UK	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Přímé investice zahraničních firem v UK	29,77	35,88	36,44	29,7	199,4	149,2
Přímé investice britských firem v zahraničí)	-7,7	28,66	-70,5	-39,3	37	38,7

Zdroj dat: *Statistical Bulletin, Office for National Statistics* ([Summary of international investment position](#))

Pozn.: k datu publikování STI nebyly oficiální informace od Office of National Statistics za rok 2018 k dispozici, nejnovější souhrnná statistika z roku 2019 pokrývá jen období do roku 2017

Hodnota čistých zisků Velké Británie z přímých zahraničních investic (FDI) v roce 2018 klesla z 30,4 mld. GBP

Co se týká zahraničních investic, dle britského statistického úřadu zaznamenaly za poslední dva a půl roku propad o 22 mld. GBP. Sice je to dáno hlavně tím, že rekordní objem investic známý z roku 2016 vznikl zejména dokončením dvou největších a před referendem rozjednaných transakcí – převzetí skupiny SABMiller ze strany Anheuser-Busch InBev v hodnotě 79 mld. GBP (dvě třetiny objemu zahr. investic) a převzetí výrobce čipů Arm Holdings japonskou SoftBank za 24 mld. GBP (20% objemu FDI). Za celý rok 2018 počet projektů zahraničních investic v UK podle databáze fDi Markets deníku Financial Times míří k osmiletému minimu. Čísla se souvisle zhoršují od roku 2015 z 883 na 609 projektů a pokles o 1,5 mld. liber v hodnotě kapitálových investic v období 2016-2017.

Naopak investice z UK do zahraničí meziročně vzrostly o 35% v důsledku změn operací firem a směřování na evropské trhy kvůli brexitu. Podle firmy Ernst & Young je celková atraktivita britského trhu v poklesu a v červnu 2018 Francie a Německo dohnaly náskok UK v přilákaných zahraničních investicích.

Také globální kapitáloví investoři snižují ve svých portfoliích britská aktiva z obavy o vývoj po brexitu. Od referenda tak britský ekvity trh přinesl výsledek +14,6%, zatímco např. německý +34% a USA +36,4%. Z 55 velkých investičních skupin a fondů působících v UK a spravujících globálně 25 bilionů EUR již 51% posílilo své aktivity na kontinentu a 50% se chystá je tam rozvinout, ve snaze pojistit se proti negativním aspektům brexitu.

Na stranu druhou, obavy z obchodních bariér po brexitu mají i evropské firmy, z nichž mnohé z nichž pro jistotu zakládají v UK pobočky, zejména v sektoru služeb.

Z jednotlivých sektorů britské ekonomiky patří k nejhlasitějším zastáncům zachování evropského systému regulace a bezbariérového obchodu s EU i po brexitu farmaceutický průmysl, který má obavy z nutnosti provádět nákladné certifikace léků zvláště pro trh UK a zvláště pro vnitřní trh EU. V očekávání tvrdého brexitu se farmaceutické firmy již během roku 2018 začaly předzásobit surovinami i klíčovými hotovými léky (Sanofi, Novartis, AstraZeneca, Roche, Pfizer, Eisai), a např. AstraZeneca zahájila produkci léků i ve Švédsku.

K britským sektorům nejvíce ohroženým tvrdým brexitem patří také automobilový sektor, jehož největší část jehož produkce směřuje právě na kontinent. Investice do britského automobilového průmyslu za poslední 3 roky poklesly o 80%. Rovněž prodeje aut v UK klesají, za 1. čtvrtletí 2020 meziročně o 44%, navzdory tomu, že nová ekologická ultra nízkoe emisní zóna (platí od dubna 2019.)

[Zdroj](#)

Britská vláda se snaží podpořit investice a rozvoj ekonomiky mj. i prostřednictvím návrhu nové Průmyslové strategie, která počítá s deseti pilíři, v čele s podporou investic do vědy, výzkumu a inovací, zaměřuje se na vyspělé technologie a navrhuje vytvoření „sektorových dohod“ pro globálně nejkonzkurenceschopnější sektory britského průmyslu (např. sektory zdravotních technologií, ultra nízkoe emisních vozidel, průmyslové digitalizace a jaderného průmyslu). V roce 2017 byla zahájena činnost Fondu pro řešení výzev průmyslové strategie ve výši 4,7 mld. GBP. Financovat bude projekty v 6 oblastech: zdravotnictví a medicína; robotika a umělá inteligence; baterie; samořídící auta; výroba a materiály budoucnosti; satelity a vesmírné technologie. Na formulaci projektu se podílely firmy a university.

K britským sektorům nejvíce ohroženým tvrdým brexitem patří také automobilový sektor, jehož největší část jehož produkce směřuje právě na kontinent. Investice do britského automobilového průmyslu za poslední 3 roky poklesly o 80%. Rovněž prodeje aut v UK klesají, za 1. čtvrtletí 2020 meziročně o 44,4%, navzdory tomu, že nová ekologická ultra nízkoemisní zóna (platí od dubna 2019.)

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

UK je jedním z největších příjemců přímých zahraničních investic (FDI) na světě. Země je pro investory atraktivní z těchto důvodů:

- vysoce kvalifikovaná, flexibilní a kreativní pracovní síla
- konkurenceschopné náklady na pracovní sílu
- největší výzkumná a vývojová základna v Evropě (64 univerzitních technologických parků s 1.400 firmami)
- vysoké výdaje na vědu a výzkum, vynikající výsledky univerzit v mezinárodním srovnání
- silná vazba mezi firmami a univerzitami
- příznivé podnikatelské prostředí
- nízké celkové odvody na sociální a zdravotní pojištění (23,8% z hrubé mzdy)
- konkurenceschopný daňový systém, kontinuální snižování sazby korporátní daně v posledních letech
- mírná regulace pracovního trhu
- výborná dopravní infrastruktura, snadné silniční a železniční spojení s Evropou přes Eurotunel

Podmínky vstupu zahraničního kapitálu

Podmínky pro vstup zahraničního kapitálu jsou liberální a není uplatňován žádný schvalovací mechanismus. Zahraniční firmy mohou v UK svobodně založit nebo koupit firmu, vlastnit pozemky či budovy. Investice do energetiky musí být schváleny vládním úřadem UK Environment Agency. Přímé zahraniční investice (FDI) v UK přímo regulují dva zákony: **Industry Act of 1975** a **Foreign Trade Act of 1973**. Britská vláda má oprávnění zabránit převzetí firem ve strategických oborech (např. obrana, letectví), a to kvůli národním zájmům.

Nepřímé formy regulace FDI v UK:

- minimální vlastnický podíl vlády (zlatá akcie) a maximální zahraniční vlastnický podíl (29,5 %) ve strategických firmách British Aerospace (zbrojovka) a Rolls Royce (výroba leteckých motorů)
- firmy ovládané zahraničním kapitálem nemohou získat kontrakty v obranném průmyslu
- požadavek na britské občanství zaměstnanců u určitých firem, které pracují s tajnými informacemi
- právo veta při prodeji aktiv určitým firmám
- omezení FDI v určitých sektorech (letecká doprava, vysílání, námořní doprava)

Investiční pobídky

Základní investiční pobídkou v UK jsou **granty ze strukturálních fondů EU**, jejichž výše v letech 2014–2020 činí 10,8 mld. Euro. Mezi strukturální fondy EU patří:

- Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)
- Evropský sociální fond (ESF)

K podpoře přímých zahraničních investic v zemi slouží daňová úleva za výdaje na výzkum a vývoj (**R&D tax credit**). K dalším nabízeným pobídkám patří daňová úleva pro kreativní průmysly (**Creative Industry Tax Reliefs for Corporation Tax**).

3. Vztahy země s EU

Brexit

Spojené království Velké Británie a Severního Irsku již není členem EU. Do Evropských hospodářských společenství, předchůdce EU, vstoupila Velká Británie 1. 1. 1973. Dne 23. 6. 2016 rozhodli Britové v referendu většinou 51,9 % hlasů o vystoupení země z EU. Dne 17. října 2019 unijní a britští vyjednaváči shodli na pozměněné dohodě o vystoupení, resp. na pozměněném protokolu o Irsku a Severním Irsku a pozměněné politické deklaraci o budoucích vztazích mezi UK a EU. Revidovaný protokol, aplikovatelný v případě scénáře no deal, výslovně stanoví, že Severní Irsko zůstane součástí celního území UK, a to i za cenu případných cel na zboží a kontrol zboží dováženého do Severního Irsku z Velké Británie. Protokol také nově podmiňuje setrvání Severního Irsku v regulatorní zóně s EU souhlasem severoirského establishmentu. Dohoda o vystoupení Spojeného království z EU a průvodní Politická deklarace byly definitivně schváleny oběma komorami Parlamentu na přelomu roku 2019/2020. 23. ledna byl tzv. „European Union (Withdrawal Agreement) Act“ potvrzen podpisem královny Alžběty II.

Spojené království Velké Británie a Severního Irsku vystoupilo z Evropské unie dne 31. ledna 2020 ve 23:00 britského (24:00 středoevropského zimního) času. Z hlediska českých firem tím zatím NEDOŠLO k praktickým změnám. Po vystoupení Spojeného království z EU, od 1. 2. 2020 až do 31. 12. 2020 platí tzv. **přechodné období**, ve kterém **obchod s Velkou Británií probíhá za stejných podmínek jako dosud**. Během přechodného období se na Spojené království pohlíží, jako kdyby bylo i nadále členem EU a vztahuje se na něj unijní právo v plném rozsahu, a to včetně nově přijatých pravidel a jurisdikce Soudního dvora EU. Během této doby se tedy Británie řídí pravidly vnitřního trhu EU, ale již se nepodílí na jejich tvorbě. **Zboží i služby se nadále pohybují volně, jako na vnitřním trhu EU, a české podniky zatím nemusejí chystat žádná zvláštní obchodní opatření pro export do Británie.**

Zásadnější změna obchodních podmínek tak s vysokou pravděpodobností přijde s koncem přechodného období na konci letošního roku. Během přechodného období probíhá **dojednávání nového, ambiciózního partnerství mezi EU a Británií, včetně nastavení nových obchodních vztahů od 1.1.2021**. Na dojednání budoucí dohody je jen několik měsíců, což je relativně krátká doba. Nadto tak plynulý obchod, jako je možný v rámci vnitřního trhu EU, zatím žádná dohoda o volném obchodu na světě nedosáhla. **Z hlediska podniků je tedy zapotřebí očekávat bohužel spíše komplikovanější obchod s Británií od roku 2021, než snazší.** Zcela vyloučit nelze ani variantu, že do konce roku 2020 nebude nová dohoda dojednána. A protože britská vláda avizuje, že prodloužení přechodného období nemíní navrhnout, mohl by obchod s Británií od roku 2021 v nejhorším případě probíhat i jen dle pravidel WTO, tedy bez specifické preferenční dohody.

Podniky naleznou podrobnější informace k brexitu na těchto [stránkách Evropské komise](#), podrobnější návody i v českém jazyce pro podniky vyvážející do UK jsou pak [na stránce Generálního ředitelství Komise pro daně a cla](#). Informace pro firmy v českém jazyce jsou umístěny také na [stránce businessinfo.cz](#). [Průvodce pro podnikatele k dopadům brexitu](#) pak na stránce Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Materiály [prezentované britskou stranou českému průmyslu pak na této stránce](#).

Britské úřady rovněž vydaly [vlastní obecné informace pro podnikatele](#), dále [informace pro britské exportéry a importéry](#), a [informace pro exportéry a importéry pro případ brexitu bez dohody](#).

Souhrnné informace k problematice brexitu jsou pak uvedeny v českém jazyce [na stránkách Evropské komise](#), a na

stránkách [Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR](#).

Občané ČR, kteří žijí ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku nalezou praktické informace ve vztahu k brexitu na [stránce velvyslanectví ČR v Londýně](#).

Vyjednávání o vztazích po skončení přechodného období nadto dočasně pozastavila epidemie COVID-19, která Evropu zasáhla na jaře roku 2020. Oba vyjednávací týmy publikovaly výchozí stanoviska, se kterými do samotných vyjednávání vstupují:

Britská pozice (únor 2020):

- Vláda Borise Johnsona (na rozdíl od kabinetu Theresy Mayové) prosazuje volnější vztah mezi UK a EU – prioritou je maximální svoboda v britských diplomatických a obchodních vztazích. Johnsonova vláda deklarovala, že na této pozici bude trvat i za cenu určitých překážek v britsko-unijním obchodu.
- Britská vláda se zároveň bude snažit vyjednat co možná nejvýhodnější dohodu o volném obchodu mezi UK a EU. Taková dohoda by měla být podobná těm, které EU uzavřela např. s Japonskem, Jižní Koreou a Kanadou (tyto odstraňují většinu cel a umožňují určité odchylky od evropských norem pro zboží a služby).
- Budoucí obchodní dohoda by také měla minimalizovat bariéry pro vstup britských podniků poskytující služby na evropský trh (a naopak).
- Kromě obchodní dohody chce britská vláda s EU uzavřít také nové smlouvy o rybolovu, bezpečnostní spolupráci, letectví a spolupráci v oblasti jaderné energetiky. Naopak záležitosti imigrace, hospodářské soutěže, životního prostředí, sociálních služeb a ochrany dat by chtěla britská vláda v budoucnu spravovat sama.
- Johnsonova vláda odmítá prodloužení přechodného období.
- Plné znění britské pozice pro vyjednávání [zde](#).

Evropská pozice (únor 2020):

- Evropská komise deklarovala, že má zájem na co nejužší spolupráci s UK. Zároveň však dodala, že Británie nebude mít stejná práva a výhody, které umožňuje členství v EU.
- EU by ráda s Londýnem nadále spolupracovala v obchodních a bezpečnostních záležitostech. Jednat však chce i o spolupráci v oblasti rybolovu, práva a zahraniční politiky.
- Evropská komise nabídla Spojenému království plný přístup na evropský jednotný trh. UK se však bude muset podřídit určitým pravidlům v oblasti cel a kvót pro import a export, která budou konkretizována v průběhu jednání.
- Plné znění evropské pozice pro vyjednávání [zde](#).

Brexit a britský finanční sektor

Z hlediska Británie je s ohledem na objem a bilanci vzájemného obchodu se službami s EU jednou z klíčových obchodních

otázek spojených s brexitem to, zda a za jakých podmínek po brexitu zůstane zachován přístup v Británii sídlících bank a finančních firem na vnitřní trh EU v sektoru finančních služeb. Britský bankovní sektor, zaměstnávající asi 2,2 milionu osob (cca 7% všech pracujících), se netají přípravou svých kontingenčních plánů, včetně přípravy na možnou variantu absence jakékoliv obchodní dohody při odchodu UK z EU; v praxi ale banky zatím s rozhodnutím o případném masivním přesunu aktivit z Británie na kontinent spíše vyčkávají a pouze postupně posilují své kapacity v zemích EU. Podle průzkumů v rámci finančního sektoru avizují plány na možné přesuny pracovníků z UK do zahraničí, případně přesuny celých ústředí, či posílení evropských poboček, zejména kapitálové fondy (36%) a investiční banky (29%). Ve finančním sektoru je další z klíčových otázek, zda si londýnská City bude schopna po brexitu udržet pozici hlavního světového centra clearingových transakcí denominovaných v eurech. Z britských výrobních sektorů je vývoj jednání o brexitu ostře sledován zejména automobilkami, které vysoký podíl svých výrobků exportují na vnitřní trh EU a případné nové celní či netarifní bariéry by pro ně znamenaly komplikace nejen při exportu vozů, ale i při importu zahraničních součástek, jejichž podíl na v Británii vyrobeném vozu dosahuje v průměru 59%. Vláda také v prvním čtvrtletí rozhodla o vydání nových celních sazebníků pro případ no deal brexitu, které na dobu jednoho roku odstraní dovozní cla na vybrané produkty (v zásadě veškeré zboží s výjimkou 25 vybraných kategorií výrobků, jako jsou automobily, pneumatiky, hnojiva, maso, sýry, keramika či textil). Jelikož se dle pravidel WTO takové sazby musejí při absenci preferenční obchodní odhody týkat všech zemí, znamenalo by to podstatné otevření UK trhu mimoevropským dovozům, jelikož ze stávajících 100% bezcelního importu by s touto úpravou po brexitu nově nepodléhalo jen 82% dovozů z EU clům, zatímco u dovozů z mimo-EU zemí by se podíl bezcelního dovozu zvýšil z 56% na 92% objemu dovozů. Britské průmyslové kruhy tento krok přijaly s rozpaky, nebyl s nimi předem konzultován a pro vybrané sektory může mít zcela zásadní dopady.

Podkapitoly:

- 3.1. [Zastoupení EU v zemi](#)
- 3.2. [Obchodní vztahy země s EU](#)
- 3.3. [Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU](#)

3.1 Zastoupení EU v zemi

Delegation of the European Union to the United Kingdom

Europe House, 32 Smith Square, London SW1P 3EU

Velvyslanec Evropské unie ve Spojeném království: João Vale de Almeida

Tel: 020 7973 1992; Fax: 020 7973 1900

E-mail: DELEGATION-UNITED-KINGDOM@eeas.europa.eu

Web: https://eeas.europa.eu/delegations/united-kingdom_en

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Evropská unie nadále zůstává hlavním obchodním partnerem UK. Podíl EU na britském dovozu a vývozu se však za poslední dekádu snižoval. Jestliže v roce 2000 Británie exportovala do EU 55 % svého celkového exportu zboží a služeb, v roce 2019 to již bylo 43%. pokud jde jen o zboží, za posledních 10 let se snížil podíl EU na britském exportu z 54,21% v roce 2006 na 45,79% v roce 2019.

Období	Export UK do EU (mld. GBP)	Export UK celkově (mld. GBP)	% exportu UK do EU na celkových exportech UK
2019	300,347	698,629	42,990%

2018	288,918	634,062	45,566%
2012	235,417	504,742	46,641%
2006	211,309	389,793	54,211%

Zdroj: [ONS 1](#), [ONS 2](#)

Člensví Spojeného království v EU mělo na britskou ekonomiku mnoho přímých vlivů. Ačkoli se obě strany zavázaly k „ambicióznímu“ plánu post-brexiových obchodních vztahů (pravděpodobně určitý typ smlouvy o volném obchodu a vzájemně výhodný celní systém), nelze očekávat, že podmínky vstupu evropského zboží na britský trh (a naopak) zůstanou stejné jako v režimu jednotného evropského trhu (Single Market). Velká Británie však nově nabyla pravomoc sjednávat mezinárodní obchodní a investiční dohody, což mohla dříve činit pouze Evropská komise. Po skončení přechodného období již Velká Británie také nebude přispívat do společného evropského rozpočtu.

[Více informací o obchodních vztazích s EU.](#)

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

V programu Evropské kohezní politiky pro období 2014–2020 je zakotvena pomoc např. pro Severní Irsko, Wales a jiné a to pomocí těchto nástrojů:

- Evropský regionální rozvojový fond (ERDF) – Program investic pro růst a pracovní místa. Tento program započal v létě 2015. Z ERDF bude uvolněno přibližně 72 milionů GBP na podporu podnikání, pomocí investic.
- Evropský sociální fond (ESF) – Program zacílený na zvyšování sociálního začlenění, snižování ekonomické neaktivity a boj s chudobou. Tři definované prioritní skupiny činností v rámci programu jsou 1) Podpora zaměstnanosti a pracovní mobility, 2) Podpora sociálního začlenění a 3) Investice do vzdělávání, rozvoje schopností a celoživotního vzdělávání. Předpokládané finanční zdroje jsou 457,5 milionů eur.
- Mírový program IV (Peace IV), Evropská územní spolupráce. Program zaměřený na podporu usmíření, zaměřený na podporu sdíleného vzdělávání, dětí a mládeže, sdílených prostor a služeb a budování dobrých vztahů na lokální úrovni. V rámci programu bude operováno s rozpočtem 229 milionů Eur. Program byl zahájen na začátku roku 2016.
- Interreg VA program, Evropská územní spolupráce. Jeden z šedesáti programů v rámci EU pro podporu přeshraniční spolupráce, příspěvek ERDF do tohoto programu je 240 milionů eur.
- Program rozvoje venkova (RDP) v rámci druhého pilíře Společné zemědělské politiky. Priority tohoto programu jsou rozvoj venkova, udržitelný management regionálních přírodních zdrojů a zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství, lesnictví a potravinářství. Celkový rozpočet programu byl schválen na částku 623 milionů GBP, z čehož 186,5 milionů bude pocházet z evropských zdrojů, zbytek ze zdrojů ministerstva zemědělství a rozvoje venkova, které navíc přislíbilo přidělení dalších 250 milionů GBP na financování Schéma zlepšení farmářského podnikání.
- Účast na programech UK rybolovu pod hlavičkou Společné rybolovné politiky.

Prostředky z rozvojových fondů EU bude Velká Británie dostávat až do konce přechodného období 31. prosince 2020.

Poté bude program nahrazen tzv. „UK Shared Prosperity Fund“. Ten by měl být – stejně jako dosavadní evropské fondy – zaměřen na vyrovnávání ekonomických rozdílů mezi regiony Spojeného království. Ten by se měl podle vládnoucích Konzervativců svým rozsahem „minimálně vyrovnat“ fondům evropským.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Británie je jedním z nejvýznamnějších obchodních a investičních partnerů České republiky a dlouhodobě patří mezi 4-5 nejvýznamnějších exportních teritorií pro české vývozce. Pokud jde o možné dopady brexitu na evropské a české firmy, jasnější obrázek si bude možné vytvořit až po vyjasnění varianty brexitu a navazujících obchodních jednání EU s UK o novém uspořádání vztahů. Jelikož implicitní variantou, ke které automaticky dojde nejpozději na konci 1. ledna 2021, pokud do té doby nebude nalezeno a evropskou stranou i britským parlamentem schváleno jiné, lepší řešení, je odchod Británie z EU bez dohody, **české firmy by se měly začít připravovat na tuto variantu, tedy na přechod obchodu s UK na variantu WTO včetně všech nevýhod s tím spojených, jako jsou celní deklarace, hraniční kontroly, vykazování pravidel původu, atd.**

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Bilance vzájemné obchodní výměny (mld. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019	1-2 2019	1-2 2020
Vývoz	206,6	206,8	207,3	203,939	204,909	38,810	34,259
Dovoz	73,4	92,9	98,5	82,767	68,058	11,290	10,871
Obrat	280,0	299,7	305,8	286,706	272,968	50,100	45,130
Saldo	133,2	113,8	108,8	121,172	136,851	27,521	23,389

Obchod s Velkou Británií je 3. nejefektivnější relací českého zahraničního obchodu (po Německu). Vysoký přebytek obchodní bilance České republiky s Velkou Británií pokrývá téměř třetinu obchodního deficitu České republiky s Čínou. (Pozn.: Do roku 2001 byla obchodní bilance ČR s UK tradičně deficitní).

Zatímco za celý rok 2017 ještě český vývoz do UK narostl o 1,25%, za rok 2019 export z ČR do UK meziročně mírně vzrostl 0,5% a import z UK do ČR klesl dokonce o 17,8%. Dle předběžných údajů ČSÚ za první dva měsíce roku 2020 meziročně poklesl český vývoz (11,7%) a kles import z UK do ČR.

UK je za první měsíce 2020 5. největším exportním trhem pro ČR (po Německu, Slovensku, Polsku a Francii) a 15. největším importním trhem. Podle velikosti obrátu vzájemného obchodu je UK na 9. místě. **ČR byla v roce 2019 pro UK 21. největším importním trhem** (5,8 mld. GBP, tj. 1,2% britského dovozu) a **28. největším exportním trhem** (2,2 mld. GBP, tj. 0,6% britského vývozu). Vzájemný obchodní obrát ČR s UK se od roku 2000 více než ztrojnásobil.

Zdroj: ČSÚ – [Databáze zahraničního obchodu ČR](#) a [ONS](#)

Firmy s tradičně největšími obchodními zájmy v UK:

Škoda Auto Mladá Boleslav, TPCA Kolín, Panasonic AVC Networks Czech Plzeň, Linet Želečovice, Johnson Controls Automobilové Součástky Česká Lípa, Barum Continental Otrokovice, Foxconn CZ Pardubice, Moravia Steel Třinec, IMI International Humpolec, Automotive Lighting Jihlava, Siemens VDO Automotive Brandýs nad Labem, Masterfoods Poříčí nad Sázavou, Tanex Plasty Jaroměř.

Největší dovozci z UK:

GlaxoSmithKline Praha, AstraZeneca Czech Republic, Ford Motor Company, Andrew Telecommunications Plzeň, Phoenix-Zeppelin Modletice, Tech Data Distribution Praha, Procter & Gamble Materials Management Czech Republic Rakovník, Johnson Controls Automobilové Součástky Česká Lípa, Toyota Motor Czech Praha, eD' system Czech Ostrava, Kimberly-Clark Praha, Terramet Čestlice, Synot Uherské Hradiště, Panasonic AVC Networks Czech Plzeň, Celestica Kladno.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Deset nejvýznamnějších položek českého vývozu k 31. 12. 2019 (tis. Kč)

Nejvýznamnější položky českého vývozu	Hodnota v roce 2018	Hodnota v roce 2019	Meziroční změna (%)
Vozidla motorová, traktory a jiná vozidla	55 669 482	54 234 621	-2,58
Reaktory, kotle, přístroje nástroje mechanické	49 294 194	47 054 618	-4,54
Přístroje el. záznamu, reprodukce zvuku, TV	39 367 847	40 307 530	2,39

obrazu			
Výrobky ze železa nebo oceli	5 786 887	7 031 461	21,51
Hračky, hry, potřeby sportovní	5 044 023	5 173 420	2,57
Nábytek, lůžkoviny, svítidla, stavby montované	4 103 614	4 518 048	10,10
Plasty a výrobky z nich	29 846 329	3 862 832	-87,06
Kaučuk a výrobky z něj	4 563 641	3 763 247	-17,54
Přístroje optické, foto, kinem, lékařské, chirurgické apod.	2 068 976	2 989 265	44,48
Obuv, kamaše apod. výrobky, části těchto výrobků	1 374 287	2 516 915	24,72

Zdroj: [ČSÚ - nomenklatura zboží HS2](#)

Deset nejvýznamnějších položek českého dovozu k 31. 12. 2019 (tis. Kč)

Nejvýznamnější položky českého dovozu	Hodnota v roce 2018	Hodnota v roce 2019	Meziroční změna (%)
Reaktory, kotle, přístroje nástroje mechanické	14 925 446	10 705 271	-28,28
Přístroje pro záznam/reprodukcii zvuku, TV obrazu	18 222 159	7 948 931	-56,38
Vozidla motorová traktory kola aj vozidla	8 453 115	7 327 248	-13,32
Výrobky farmaceutické	4 959 816	5 379 425	8,46

Silice, rezinoidy, přípravky kosmetické apod.	1 946 166	4 389 353	125,54
Plasty a výrobky z nich	4 048 514	3 906 215	-3,51
Přístroje optické foto kinem lékař chirurg apod.	2 202 305	3 000 610	36,25
Mýdlo přípravky prací mazací leštící aj vosk	1 403 399	1 461 906	4,17
Výrobky ze železa nebo oceli	1 619 288	1 448 470	-10,54
Výrobky chemické různé	1 549 362	1 400 826	-9,59

Zdroj: [ČSÚ - nomenklatura zboží HS2](#)

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Vzájemná výměna v oblasti služeb (mld. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	33,7	35,3	37,6	39,7	40,17
Výdaje	23,7	25,7	27,7	31,4	32,84
Bilance	9,9	9,6	9,9	8,3	7,33

Zdroj: [ČNB](#)

Vývoz a dovoz služeb v roce 2019 (mil. Kč)

	Příjmy	Výdaje	Saldo
Doprava	9 441,3	3 567,6	5 843,7
Cestovní ruch	7 087,1	5 986,3	1 100,8
Služby v oblasti stavebnictví	35,2	105,8	-70,5
Pojišťovací služby a	444,4	2 053,3	-1 608,9

penzijní financování			
Finanční služby	447,94	1 086,7	-638,9
Služby výpočetní techniky a informační služby, telekomunikační služby	7 368,4	4 621,8	2 746,6
Autorské a jiné odměny a licenční poplatky	174,6	3 507,1	-3 332,5
Osobní, kulturní a rekreační služby	1 190,8	1 439,0	-248,2

Zdroj: [ČNB](#)

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Přímé zahraniční investice (v mil. Kč)

Období	Výše aktiv
2013	8 671
2014	1 469
2015	7545,2
2016	8 054
2017	1 235,8
2018	51 299,1
2019	Zatím nebylo zveřejněno

Zdroj: [ČNB](#)

V období od referenda rostly české investice v Británii: Z hlediska objemu zůstává největším českým investorem v UK Energetický a průmyslový holding (EPH), který již od roku 2014 vlastní elektrárnu Eggborough u britského Leedsu (výkon

2 GW, produkovala cca 4% elektrické energie v UK; v roce 2018 již byla uzavřena a na jejím místě mohla vzniknout nová plynová elektrárna). V roce 2016 pak dále EPH koupil elektrárnu Lynemouth, která od ukončení provozu v roce 2015 prochází adaptací z uhelného zdroje na spalování biomasy. V červnu 2017 EPH dále oznámil probíhající nákup dvou britských paroplynových (tzv. CCGT) elektráren Langage a South Humber Bank s celkovým instalovaným výkonem 2,3 GW v ceně 318 milionů GBP (cca 9,5 miliardy CZK). V listopadu 2017 EPH koupil londýnskou konzultantskou společnost RVA Group, která radí při demolicích a likvidaci uhelných elektráren a dalších průmyslových provozů.

Do energetiky v UK v lednu 2019 investovala také česká skupina Sev.en Energy, která koupila 50% v společnosti InterGen, provozující plynové elektrárny Rocksavage, Coryton a Spalding.

V UK investuje i skupina PPF, a to na realitním trhu prostřednictvím své PPF Real Estate; dále v říjnu 2016 PPF kapitálově vstoupila do britského start-upu v oblasti digitálního vydavatelství a prodeje knih „The Culture Trip“ (zakoupila 43,69 % podíl akcií). V prosinci 2016 PPF v Londýně spoluzaložila novou Clear Bank, ve které vlastní 35%. Banka má být nově 5. clearingovou bankou („bankou pro banky“, vedle Barclays, HSBC, Lloyds a RBS) v Londýně a konkurovat hodlá zejm. využíváním nejmodernějších IT technologií v oblasti fintech. V červnu 2018 června PPF koupila kancelářskou budovu Westferry Circus v londýnském finančním centru Canary Wharf, za 115 milionů liber (v přepočtu asi 3,38 miliardy korun). V září 2019 získala PPF 19,2% akcií britské biotechnologické společnosti Autolus Therapeutics za téměř 2 miliardy korun. Společnost se zabývá vývoji léčebných postupů pro protnádorovou terapii.

Česká firma Avast (vlastníci i AVG) na počátku května 2018 vydala emisi svých akcií na Londýnské burze. Vstup na burzu nejprve neplnil očekávání - již úvodní cena akcií musela být nastavena níže, než bylo původně plánováno - 250 pencí za akcii (původně zvažováno pásmo 250 až 320 pencí), ale následně velmi úspěšně rostla a na začátku ledna 2020 již byla na úrovni 552 pencí!. Mezi další české firmy listované na LSE patří České radiokomunikace, Czech & Slovak Investment Corp Inc, Komerční banka, Česká spořitelna, Český telekom, Zentiva NV a New World Resources BV (poslední jmenovaná s téměř nulovou hodnotou).

Česká společnost Grund se účastní programu Londýnské burzy na podporu růstu firem Elite. Český investiční fond Longevitytech.fund, který zaměřuje na firmy, zabývající se špičkovými technologiemi v oblasti prodloužení lidského věku, investoval do britské firmy AgeCurve. AgeCurve založili vědci zabývající se výzkumem a měřením procesů stárnutí a mj vyvíjí test na přítomnost COVID-19.

Firma HB Reavis realizuje vlastní developerské realitní projekty v Londýně. Česká Škoda JS uzavřela v červenci 2018 kontrakt s energetickou společností EDF Energy. Škoda JS dodá dvě sady vnitřních částí tlakové nádoby jaderného reaktoru EPR 1600 megawattů za stovky milionů korun pro britskou jadernou elektrárnu Hinkley Point C. Z českých firem mají ve Velké Británii zastoupení, ať již samostatně, či prostřednictvím místního či globálního partnera dále např. Škoda Auto, Pilsner Urquell, Budvar, Linet, PBS Velká Bíteš, GHC.

Obecně mezi hlavní důvody dosud omezených přímých investic českých firem v UK patří vysoká finanční náročnost vstupu na britský trh a delší návratnost investic. Současné české investice v UK tvoří především výdaje spojené se založením firemní pobočky nebo reprezentační kanceláře.

Britské investice v České republice

Dle údajů ČNB byl celkový stav FDI z UK do ČR v roce 2018 ve výši 83,7 mld. Kč a oproti roku 2017 se změnil jen velmi nepatrně. Přes 1 mld. Kč ze zisku reinvestovaly firmy v tuzemsku, avšak 9,4 mld. Kč odvedly na dividendách zpět do mateřských společností a akcionářům – jedná se o 4. nejvyšší hodnotu od roku 2000.

Stav přímých zahraničních investic z Velké Británie v ČR k 31. 12. 2018 (údaje v mil. Kč)

Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
50 188,8	26 597,3		83 766,6

[Zdroj](#)

Agentura CzechInvest eviduje za rok 2019 přes 100 britských firem, které mají pobočku v ČR a sídlo společnosti je v UK. Tyto společnosti generují tržby ve výši přes 180 mld. Kč a vytvářejí 38 tis. pracovních míst. Většina firem jsou velikostí MSP do 250 zaměstnanců (61 %), 29 % firem jsou velké korporace (pozn. 10 % firem velikost firmy neuvádí). Nejvíce firem podniká v ČR v oblasti zpracovatelského průmyslu (43 %), následují ostatní služby typu poradenství, finančnictví, logistika, distribuce a retail (38 %), 10 % společností operuje v oblasti sdílených služeb a 9 % je technologických center. Agentura CzechInvest eviduje vysokou přidanou hodnotu u čtvrtiny investorů a středně vysokou přidanou hodnotu u další čtvrtiny. Investoři si nejvíce vybírají za finální destinaci hlavní město Prahu, následuje Jihomoravský kraj a Moravskoslezský.

Mezi největší britské zaměstnavatele patří (TOP20): Tesco, GFG Alliance (Liberty Ostrava), Vodafone, Bidcorp Foodservice (Bidfood Czech Republic), RWS Holding, Devro, TI Fluid Systems, Brush Electrical Machines (Brush SEM), IMI, E&Y, Laird, BCS Automotive, Smiths Group (Smiths Medical, John Crane), IPF International, Edwards Group, Barclays, FNZ, Dixons Carphone, Eurac Poole (Eurac Hradec), Senior.

V posledních několika letech proběhly také významné akvizice mateřských společností britských investorů v ČR a sídla byla přesunuta mimo UK (př. LucasVarity – TRW, Federal Mogul – Tenneco, Interout – GTT Communications, Laminar Medica – Sonoco-Alcore, RPC Promens – Berry Global, LeKtronix – Rockwell Automation). Tyto společnosti v seznamu firem nejsou již evidovány.

Vybrání investoři v ČR:

Zdroj: MPO, CzechInvest

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Ekonomické vztahy mezi ČR a UK se realizují na základě následujících smluv:

- Smlouva o zamezení dvojímu zdanění u daně z příjmu a z kapitálových zisků (v platnosti od 20. 12. 1991)
- Dohoda o vzájemné podpoře a ochraně investic (v platnosti od 26. 10. 1992)
- Smlouva mezi členskými státy EU a ČR o přistoupení k EU (v platnosti od 1. 5. 2004)

[Databáze evidence mezinárodních smluv.](#)

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Oblast poskytování rozvojových fondů má na starosti **Ministerstvo pro mezinárodní rozvoj** (Department for International Development, DFID), jež pracuje s cílem ukončení extrémní chudoby, podporuje tvorbu pracovních míst a pomáhá zachraňovat životy při zásahu humanitárních krizí. DFID je odpovědno za:

- zlepšení soudržnosti a výkonnosti britské mezinárodní rozvojové politiky v ohrožených oblastech a oblastech postižených konfliktem zemí
- předcházení násilí páchanému na dívkách a ženách v rozvojových státech
- zlepšení životů dívek a žen pomocí vzdělávání a rodinného plánování
- předcházení změn klimatu a podporu adaptace a růst s nízkými emisemi uhlíku v rozvojových zemích
- zajištění britské pomoci účinněji za pomoci zlepšení transparentnosti, otevřenosti a hodnoty vynaložených financí
- ctění mezinárodních závazků UK a přijmutí opatření k dosažení rozvojových cílů
- soustředění britské mezinárodní rozvojové politiky na hospodářský růst a vytváření bohatství

DFID provádí výzkum na světové úrovni, který přímo zlepšuje životy lidí a jeho cílem je, aby byl přístupný všem po celém světě. DFID financuje výzkum, který může vést k novým technologiím a lepším způsobům, jak pomoci nejchudším lidem na světě. DFID poskytuje prostředky pro:

- nové léky na malárii a spavou nemoc
- lepší diagnostické testy na tuberkulózu
- vakcíny proti onemocnění afrického skotu
- povodním odolnou rýži a suchu odolné plodiny

Ministerstvo financuje studie, které se zabývají posouzením, zda jsou finanční prostředky používány dostatečně účinně; další oblastí sponzorovaného výzkumu je pomoc při zlepšení správy a snížení korupce – studie například ukazují, že zdanění při správném použití posiluje vztah mezi vládou a jejími daňovými poplatníky, jakož i podporu růstu a zvyšování příjmů. K získání co nejlepších výsledků ze svých výzkumů spolupracuje DFID s odbornými partnery z veřejného i soukromého sektoru včetně mnoha předních světových univerzit, výzkumných rad a nadací, dále s dalšími ministerstvy UK a významnými mezinárodními agenturami. DFID pracuje s 74 zeměmi po celé Africe, Asii, na Blízkém východě a Jižní a Střední Americe. Nejvíce poskytuje DFID pomoc do Pákistánu, Nigérie, Bangladéši, Etiopie, Tanzanie, Nepálu, Sierra Leone, a Keni.

DFID spolupracuje s dvěma agenturami a orgány veřejné správy:

- Commonwealth Scholarship Commission in the UK
-

Independent Commission for Aid Impact

DFID poskytuje v rámci Research4Development (R4D) aktuální informace o výzkumech financovaných DFID včetně podrobností o více než 35 000 minulých a současných projektech, naleznete na následujících [webových stránkách](#).

Další informace:

- [Projekty týkající se mezinárodní rozvojové spolupráce](#)
- [Případové studie](#)

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty
- 5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Velká Británie je 2. největší ekonomikou v Evropě a 6. největší na světě, s 66 miliony obyvatel také 2. nejlidnatějším státem Evropy. Patří k předním světovým finančním centrům, zůstává 9. nejprůmyslovější zemí světa a je 5. významnějším exportním trhem pro ČR. Na jaře 2020 se však Británie zařadila po bok zemí nejvíce zasažených pandemií koronaviru SARS CoV-2; na počátku května země registrovala 2. nejvyšší počet osob zesnulých na COVID-19 na světě, po USA, a přijatá opatření proti koronaviru zásadně zpomalila britskou ekonomiku. S vysokou pravděpodobností pandemie způsobí největší průměrné roční zpomalení britského hospodářství za poslední přinejmenším dekády. Nejistota související s neznámou délkou trvání domácích omezujících opatření, průběhem světové pandemie a jejími dopady na globální ekonomiku, ale i zatím neznámá podoba obchodního režimu Británie s EU po konci přechodného období 1. ledna 2021, vedou k nejrozumnějším odhadům vývoje britské ekonomiky: např. britská centrální banka (BoE) předpovídá, že britská ekonomika by se letos měla snížit o 14% (velmi prudký pokles HDP o 25% v první polovině roku 2020, tj. nejhorší pokles za 300 let, a výrazný nárůst nezaměstnanosti); fiskální poradní orgán vlády OBR očekává, že pokud by restriktce trvaly 3 měsíce, za druhé čtvrtletí letošního roku by pokles ekonomiky dosáhl 25-30% HDP; Economist Intelligence Unit očekává, že reálný HDP se za celý rok 2020 sníží o 4,7%, a v roce 2021 pak vzroste o 3%; podle ekonomického think-tanku NIESR pandemie zanechá „jizvu“ ve vývoji britské ekonomiky v roce 2020 v hloubce -7,2%, ale současně očekává růst 6,7% v roce 2021. Aneb jisté je jen to, že klíčovým faktorem pro přesnější predikce je délka trvání omezení. Zatím patří k nejpostiženějším sektorům: ubytování a stravování, letecká doprava, vzdělávání, výrobní průmysl a stavebnictví. Ekonomické dopady pandemie se přitom projeví zejm. v nízké produktivitě a omezení pracovních hodin, snížení investic a spotřebitelských výdajů, nižších dodávkách ze zahraničí, nižším exportu a snížené ochotě riskovat. Vzroste státní dluh, ve fiskálním roce 2020-21 cca o 200 mld. GBP, na 95% HDP. Nejvýznamnějším dlouhodobým negativním trendem po uvolnění restrikcí bude nízká poptávka. Ekonomika se po uvolnění restrikcí pravděpodobně nevrátí rychle do normálu. Vedle snížené domácí i globální poptávky bude výzvou pro mnohé firmy i aplikace pravidel fyzických rozestupů (ergo méně zákazníků), přinejmenším dokud nebude dostupná účinná vakcína.

Britská vládní reakce na podporu hospodářství v době pandemie čítá balíček opatření na podporu ekonomiky a zmírnění dopadů koronaviru ve výši 30 mld. GBP, zaměřených na veřejné zdravotnictví, občany, OSVČ a firmy. Podpora je zaměřena na firmy napříč sektory, např. zdravotnictví získá 14,5 miliardy GBP, a 3,5 miliard GBP bylo alokováno na udržení provozu železniční dopravy, a další programy jsou určeny pro ostatní sektory ekonomiky. Vláda také platí 80% mezd pracovníků, které firmy nechaly doma, ale nepropustili je (až 6 mil. osob). Nad tento rámec je k dispozici na překlenovací půjčky firmám 330 mld. GBP (15 % GDP země). Britská centrální banka Bank of England snížila základní sazbu ze 0,75% na současných 0,10%, a uvolnila pravidla pro banky k poskytování půjček.

Post-covid příležitosti pro české exportéry:

ICT

Již v akutní fázi pandemie je jasně zřejmá zvýšená poptávka po digitálních a on-line řešeních umožňujících zajistit služby při zachování fyzických rozestupů, ale i např. distanční fungování pracovních týmů (home offices). A tento trend bude pokračovat. On-line nakupování v době krize dramaticky narostlo, a služby typu Amazon využívá i stát pro realizaci svých dodávek, např. testů. Poptávka bude vzrůstat jak po platformách a řešeních pro e-commerce, herní průmysl, rozšířenou a virtuální realitu, digitální marketing a edtech, tak po fyzické infrastruktuře pro internetové připojení. Příležitosti budou tedy mj. v inovativních, interaktivních, personalizovaných, na AI založených řešeních pro e-commerce. Pokud jde o fyzickou infrastrukturu pro připojení, vláda hodlá zajistit takový rozvoj infrastruktury, aby každá domácnost měla možnost giga-bitového širokopásmového připojení kabelem do roku 2025. Aktuálně takovou možnost mají 4 miliony a dalších 26 milionů domácností stále potřebuje modernizaci připojení. Jedná se o důležitý projekt pro ekonomiku, protože situace Covid19 zaznamenala více lidí pracujících z domova, ovšem v současné době je k rychlému vláknu připojeno pouze 13% všech nemovitostí v zemi, ve srovnání se 62% Španělsku, 22 % v Mexiku či 81% v Jižní Koreji. Vláda Spojeného království v současné době přislíbila 5 miliard GBP, aby umožnila venkovským oblastem rychlé připojení optickým vláknem. Odhaduje se, že z veřejných a soukromých zdrojů budou zapotřebí investice ve výši 30 miliard GBP, ale přínosy pro hospodářství za 15 let by mohly být 120 miliard GBP. Všechny společnosti, které provádějí práce na infrastruktuře, jsou soukromé a s ohledem na množství komponent a služeb potřebných k dosažení vládního cíle do roku 2025 by české společnosti v tomto odvětví měly mít dobré příležitosti.

Rovněž ve finančním sektoru budou hrát inovace zásadní roli, zejména v oblastech finanční inkluze, financování malých a středních podniků a digitální transformace sektoru finančních služeb. Inovace v tomto sektoru také budou moci těžit ze státní podpory, vytvořen již např. byl fond ve výši 1,25 mld. GBP určený na pomoc firmám, které podporují inovace ve Velké Británii. Balíček zahrnuje investiční fond Future Fund ve výši 500 mil. GBP pro společnosti s vysokým růstem zasažené krizí, a je spolufinancován od vlády a soukromého sektoru. Malé a střední podniky se zaměřením na výzkum a vývoj budou rovněž těžit z grantů a půjček ve výši 750 milionů GBP. IT řešení přijdou ke slovu také při nastavování nové podoby dopravního systému v kontextu pandemie COVID: ministr dopravy se již sešel s firmami Google, Microsoft a Citymapper s cílem analyzovat dostupná data a vyvinout aplikace, které pomohou veřejnosti ukázat zatížení cestovní sítě v reálném čase.

Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Již těsně před koronavirovou pandemií patřil zdravotní sektor, resp. Národní zdravotní služba NHS, k deklarovaným prioritám vlády. NHS nutně potřebuje realizovat projekty obnovy řady nemocnic, a to jak stavební, tak především přístrojové, jelikož rozpočet na investiční projekty byl nízký již od roku 2013/2014 a deficit údržbových prací na nemocnicích čítá zhruba 6,5 miliard liber. Plánované práce zahrnují výstavbu nových budov, nemocničních oddělení, jednotek intenzivní péče a operačních sálů, zlepšení nedostačujícího vybavení psychiatrických klinik, obnovu zastaralé počítačové infrastruktury používané napříč NHS, modernizaci a doplnění vybavení (britské nemocnice dnes mají v důsledku nízkých investic v posledních letech v přepočtu na jednoho obyvatele např. mnohem méně přístrojů na magnetickou rezonanci či výpočetní tomografii než většina zemí OECD - např. 3x menší podíl, než má Německo). Již v létě 2019 proto britská vláda oznámila, že vymezí dodatečných 1,8 miliardy liber k výstavbě, údržbě a nákupu nového vybavení pro NHS v Anglii (poznámka: Skotsko, Wales a Severní Irsko mají vlastní zdravotní systémy, které mají obdržet vlastní rozpočty, trend je však podobný). Na podzim 2020 pak vláda slíbila 200 milionů liber pro NHS v Anglii na výměnu magnetických rezonancí, výpočetních tomografů a zařízení k preventivním prohlídkám rakoviny prsu. Připraven je také plán na modernizaci diagnostiky rakovinových onemocnění v podobě financování 300 nových diagnostických zařízení v 78 nemocnicích napříč Anglií. Čelíce koronavirové krizi pak vláda na jaře 2020 alokovala na podporu NHS další balíček ve výši 6,6 miliardy GBP, která je zaměřena na zajištění nemocničních lůžek, nákup plicních ventilátorů, diagnostických testů

a ochranných prostředků pro zaměstnance NHS, ale i na výzkum vakcíny proti COVID-19. Vláda také zrušila dovozní daň a cla na důležité zdravotnické vybavení přicházející do země (na jaře 2020 patří k nejvíce poptávanému zboží ochranné prostředky pro zdravotnictví, zejména lékařské pláště, FFP3 a FFP2 respirátory, jednorázové chirurgické roušky a rukavice, plicní ventilátory, aplikace, digitální řešení a software pro boj s koronavirem).

Stavební průmysl/dopravní průmysl a infrastruktura

Očekává se poptávka po řešeních podporující fyzické rozestupy (social distancing) ve veřejných prostorech, dopravních prostředcích, ale i pracovištích či restauracích atd. Vláda přislíbila balíček 2 mld. GBP na podporu cyklistiky a chůze, které budou nyní „centrem vládní dopravní politiky“. Začátkem června předloží „národní cyklistický plán“, který stanoví, jak do roku 2025 zdvojnásobit cyklistiku a zvýšit chůzi. První etapa v hodnotě 250 mil. GBP čítá řadu urgentních opatření, která zajistí bezpečnější jízdu na kole a chůzi - včetně jízdních pruhů pro kola, širších chodníků a ulic pouze pro cyklisty. Vláda také poskytne poradenství městským radám. Bude spuštěn pilotní provoz schématu e-skútrů k pronajmutí ve městech. Vláda alokuje 10 mil. GBP na dobíjecí stanice pro el. automobily na ulicích a pro na urychlenou opravu silnic. Podobně postupují také vlády ve Skotsku, Severním Irsku a Walesu, ale i města a regiony. Např. Londýn i Manchester plánují úpravy veřejného prostoru za účelem zachování fyzických rozestupů, včetně rozšíření chodníků a podpory cyklistiky. Nové turistické a cyklistické trasy budou postaveny podél hlavních koridorů v Londýně, včetně dočasných cyklostezek podél tras, jako je Euston Road, podle plánu „London Streetscape“. Také skotská vláda nabízí městským radám ve Skotsku 10 mil. liber, aby mohly přebudovat nové širší „pop-up“ chodníky a cyklostezky, které podpoří fyzické rozestupy a ochrání chodce, běžce a cyklisty před motoristy. Nad rámec podpory cyklistiky však pokračovat budou také největší infrastrukturní projekty, od kterých si vláda slibuje pomoc při znovunastartování ekonomiky - již v průběhu koronavirové krize např. vláda rozhodla o pokračování příprav a zahájení výstavby dlouho chystané vysokorychlostní železnice na sever Anglie – tzv. projekt HS2.

Energetika

Výzvami pro Británii a příležitostmi pro české dodavatele je skutečnost, že v příštích deseti letech bude završena životnost 25 % aktuálně fungujících britských elektráren. Do roku 2025 musejí ukončit provoz všechny hnědouhelné elektrárny a ze stávajících jaderných bloků má do roku 2030 ukončit provoz 7 a zůstat funkční jen jedna jaderná elektrárna. Do roku 2030 tak bude potřeba nalézt nové zdroje pro čtvrtinu britské energie. Navíc vláda zákonem vytyčila cíl dosáhnout nulových emisí CO₂ z britské ekonomiky jako celku do roku 2050. Dle energetické strategie z roku 2013 měly hlavní roli v budoucnu sehrát nové jaderné zdroje, ale snižování cen energie z nových obnovitelných zdrojů vytváří vysoký tlak na rentabilitu budoucích jaderných zařízení (viz níže). Odvětví obnovitelných zdrojů bude bez ohledu na budoucnost jaderných projektů v Británii hrát stále důležitější roli a podle odborníků budou mít obnovitelné zdroje, úspory energie, elektromobilita a chytrá energetická řešení důležitou roli při obnově ekonomiky po pandemii COVID-19.

Obnovitelné zdroje, ukládání energie

Již v roce 2019 bylo poprvé v historii vyrobeno více britské energie z obnovitelných nebo zelených zdrojů energie. Spojené království je světový lídr v offshore větrné energii, přičemž 29 větrných farem generuje 5% vnitrostátní energetické poptávky. Aktuálně představuje energie z větru, vln, vody, biomasy a slunce již ohromujících 37% elektřiny

generované v Británii; podíl elektřiny vyráběné z větru představoval v roce 2019 celých 20% a dále rostl. Sektorová dohoda pro rozvoj větrných elektráren, která byla spuštěna v březnu 2019, přináší vedle finanční podpory také cíl, aby z větrných elektráren pocházela třetina elektrické energie (až 30GW do roku 2030). Dohoda se snaží i nadále podporovat inovace na snížení nákladů při získávání větrné energie. V minulosti to byl například vývoj nových turbín, které v posledních letech vývoje zvýšily svůj výkon o 60 %. V současnosti jsou podporovány podmořské průzkumy, aplikace získaných datových analýz nebo implementace umělé inteligence do řízení větrných turbín. V rámci sektorové dohody pro rozvoj větrných elektráren společnosti The Crown Estate a Crown Estate Scotland spustily v roce 2019 pronájem mořského dna, kde by měly na přelomu 20. a 30. let 21. století vyrůst nové offshore větrné projekty. Na podporu produktivity a konkurenceschopnosti dodavatelského řetězce v sektoru byl spuštěn program Offshore Wind Growth Partnership, do kterého by mělo být investováno celkově až 250 milionů liber. Důležitou součástí sektoru jsou také pravidelné aukce v rámci schématu „Contracts for Difference“, které mají za úkol zajistit dlouhodobý rozvoj projektů a směřování sektoru a ochránit investory i konzumenty větrné energie. Poslední aukce na výkup elektřiny z nových offshore větrných elektráren v roce 2019 přinesla rekordně nízkou cenu zhruba 39,65 liber za MWh (tj. méně než 50 % ceny aukce v roce 2015; pro srovnání, nový jaderný blok Hinkley Point C bude dodávat za státem garantovanou cenu 92,50 GBP za MWh). Komise pro změnu klimatu (CCC) a asociace RenewableUK a Energy UK vyzvaly vládu k podpoře oživení ekonomiky po pandemii podporou růstu nízkouhlíkové infrastruktury. Firmy v segmentu obnovitelných zdrojů energie nyní podle asociace investují desítky miliard liber do nové infrastruktury. Kromě obnovy britského hospodářství je tato strategie v souladu s cíli dosažení nulových emisí skleníkových plynů do roku 2050 a přípravy na klimatické změny. Innovate UK, inovační agentura Spojeného království, poskytuje finanční podporu inovacím, které integrují nízkouhlíkové technologie do energetického systému. Ministerstvo pro podnikání, energetiku a průmyslovou strategii má také inovační fond pro produkty a služby pro dekarbonizaci elektrické sítě. Vládní podpora obnovitelných zdrojů (výkupní tarify) byla již ukončena pro fotovoltaické panely; a pro ostatní obnovitelné zdroje bude v UK dále snižována ruka v ruce s tím, jak se tento energetický sektor stává konkurenceschopným i bez přímé finanční podpory a očekává se další růst sektoru a navyšování podílu energie z OZE. Pro české dodavatele může být zajímavý fakt, že vláda stanovila cíl, aby třetina veškeré elektřiny pocházela z větrných elektráren. Největším současným offshore projektem je Dogger Bank Wind Farms, který má za cíl vybudovat čtyři větrné farmy v Severním moři, které by měly dohromady vytvořit 3,6 GW elektrické energie, bez nutnosti státních dotací. Dvě farmy, Creyke Beck A, Creyke Beck B a Teesside A má na starost joint venture firem SSE Renewables a Equinor. Projektový tým pořádá nepravidelně schůzky se společnostmi, které by mohly přispět k realizaci projektu. Další větrnou farmu pod tímto projektem získalo do vlastnictví Innogy pod názvem Sofia Offshore Wind Farm. I přesto, že je projekt v počáteční fázi, nabízí Innogy možnost registrací do dodavatelského řetězce.

Ústup od uhlí vedle potřeby nových zdrojů přináší také nové požadavky na síť. Bude pravděpodobně potřeba zčtyřnásobit množství úložišť jako baterií připojených k síti, aby se vyrovnala nepravidelnost dodávek z obnovitelných zdrojů a poskytla zálohu v případě selhání velkých elektráren. Provozovatel National Grid odhaduje, že bude potřeba úložiště o velikosti 1,3 GW, ekvivalent jaderné elektrárny Sizewell, k bezpečnému provozu elektrické sítě s nulovými emisemi uhlíku. Zároveň bude také poptávka po centralizovaných systémech propojující elektrárny s továrnami napříč zemí a dalších technologiích k udržení stability elektrické sítě a napětí a kmitočtu. Jelikož až 30% všech emisí uhlíku ve Velké Británii má mít na svědomí vytápění budov, vláda také plánuje zakázat od roku 2025 využívání fosilních zdrojů pro vytápění nových obytných domů (tj. včetně kotlů na zemní plyn!), což skýtá příležitosti pro dodavatele alternativních řešení. Vláda zvažuje povinnost instalace kotlů využívajících k vytápění domácností vodík. Britský trh je také otevřen inovativním a experimentálním technologiím výroby energie z odpadu (např. technologie typu ORC na nízkoteplotnou transformaci odpadu na palivo). Akcent bude kladen rovněž na úsporná energetická/tepelná/ chladicí řešení jako například systémy pro úsporu tepla-monitorovací zařízení, kogenerační jednotky, tepelná čerpadla, výměníky tepla či úspornou chladicí techniku. Např. region Manchesteru si klade za cíl dosáhnout neutrální produkce skleníkových plynů do roku 2038, což by mohlo poskytnout řadu příležitostí pro české firmy s odpovídajícími technologiemi při zlepšování energetické účinnosti průmyslu i infrastruktury a využívání nejmodernějších zdrojů a materiálů. Prioritou je také akumulace energie, která je vnímána jako podmínka pro udržitelný rozvoj obnovitelných zdrojů a v jejímž využívání je Británie v Evropě lídrem. Vláda proto prostřednictvím fondu „Výzva průmyslové strategie“ investovala 246 mil. GBP do výzkum u technologií nové generace baterií, které se mají stát jedním z pilířů průmyslové strategie. Příležitosti pro

dodávky českých systémů i komponentů tedy představují např. jak specializované strojírenské dodávky, tak ucelená řešení, baterie, články, měniče, střídače a kabely; dále zejména komponenty pro energetickou dimenzi tzv. „smart energy“, včetně „smart homes“ a „smart cities“. Příležitost by také mohla být pro přečerpávací vodní elektrárny sloužící k vykrývání energetických špiček.

Jaderná energetika

Byla přijata vládní sektorová dohoda pro jaderný sektor, která má zabezpečit cenovou konkurenceschopnost sektoru jaderné energetiky s ostatními nízkouhlíkovými technologiemi. Dohoda stanovuje čtyři cíle do roku 2030: 30% snížení nákladů na výstavbu nových projektů, 20% snížení nákladů na následnou likvidaci zařízení a odpadu v porovnání se současnými odhady, 40 % více žen v jaderném sektoru a získání domácích a mezinárodních kontraktů ve výši 2 mld. liber. V rámci sektorové dohody podporuje britská vláda rovněž pokročilé nukleární technologie (investice ve výši 56 milionů liber), které byly dříve známe pod termínem „malé modulární reaktory“ (SMRs). V polovině roku 2018 zahájila také vláda podporu pokročilých modulárních reaktorů 4. generace, které mohou být potenciálně důležitým krokem pro snížení provozních nákladů díky využívání nových chladících technologií a paliv. Tento program je momentálně ve své 1. fázi. Pro udržení si konkurenceschopnosti je také důležité vybudování termohydraulického zařízení v severním Walesu v hodnotě 40 milionů liber v rámci programu Nuclear Innovation Programme. Pokud jde o nové velké jaderné zdroje, plánováno jich bylo až 6 (Hinkley Point C, Sizewell, Oldbury, Bradwell, Moorside a Wylfa). Ovšem v roce 2019, po šesti letech příprav, byly projekty Moorside, Wylfa a Oldbury pozastaveny. Zatím jistý je tak jen vznik jaderné elektrárny Hinkley Point C (francouzská EDF a čínská CGN – China General Nuclear Power Group), pro kterou již probíhají tendry na dodávky, např. General Electric oznámil svou nabídku dodávky parních turbín a generátorů, přičemž první elektřina by měla být generována nejdříve v roce 2026 pro C1 a C2 v roce 2027. Ve fázi konzultací se nachází další projekt firmy EDF Energy na výstavbu nového bloku C jaderné elektrárny Sizewell se dvěma reaktory o celkovém výkonu 3.2 GW. EDF aktuálně otevřela registrace pro svůj dodavatelský řetězec a připravuje se na zahájení výstavby v roce 2022, při níž chce vycházet ze zkušeností s Hinkley Point C. Další projekt výstavby jaderné elektrárny Bradwell B se připravuje v Maldon v Essexu. Naopak dvě japonské společnosti své jaderné projekty v UK zrušily – Horizon Nuclear Power, vlastněná Hitachi, na začátku roku 2019 stopla přípravu projektu výstavby nové jaderné elektrárny Wylfa a v roce 2018 vycouvala z účasti na projektu jaderného zdroje Oldbury; a společnost Toshiba v roce 2018 rovněž vycouvala ze svého projektu zdroje Moorside. Jediným zájemcem o pokračující investování do britského jádra je tak Čína. Krize několika projektů rozvoje jaderné energetiky tak staví Británii před otázku, zda bude do jádra investovat přímo stát, nebo bude spoléhat na čínské investice, nebo bude země vyrábět více energie z fosilních paliv, či více rozvíjet obnovitelné zdroje. V roce 2020 je proto očekávána revize britské energetické strategie. V oblasti energetiky se tak v každém případě dá očekávat mnoho příležitostí ve výstavbě nových zařízení, zejména obnovitelných zdrojů, ale také při vyřazování starých zařízení (decommissioning) a v programech na nakládání s jaderným odpadem. Úřad pro vyřazování jaderných zařízení z provozu (NDA) v současné době eviduje 15 závodů, které mají být vyřazeny do roku 2035.

Automobilový průmysl

V březnu 2020 se v důsledku pandemie COVID-19 prodej nových aut propadl meziročně o 44,4% a v dubnu dokonce o 97%. Hlavní důvody poklesu výroby aut tak představují globální pokles poptávky, nový způsob měření emisí a brexit a nyní i pandemie koronaviru. Podle expertů se oslabený britský automobilový průmysl již možná nikdy nezotaví s koronavirové krize. Krize navíc obnažila, že automotive si možná nebude moci přechod k bateriím dovolit a že od některých drakonických regulací bude třeba ustoupit jinak by prostě automobilky plošně zkrachovaly (na to upozornil i JLR). To je velká šance pro další vývoj spalovacího motoru, kde je právě parketou UK. Hovoří se proto hlavně o mild

hybrids ale také o zcela nových technologiích jako je syntetický benzin získávaný z CO₂ ve vzduchu. Čisté elektromobily jsou naopak slepou uličkou.

Letecký průmysl

Letecký průmysl a aerolinky patří bezesporu mezi hlavní oběti koronaviru. Celé Evropy se týká restrikce spojené s cestováním, a to se dotýká jak turismu, tak obchodních cest, které jsou prakticky neexistující. Aerolinky bojují o přežití.

Další možnosti pro zvýšení českého exportu do UK jsou následující:

- outsourcing dodávek zboží a služeb od britských firem;
- rozvoj ekonomické spolupráce mezi regiony v ČR a UK (využití strukturálních zdrojů EU)

Nové možnosti podpory českých firem ve Velké Británii:

Nad rámec asistence poskytované v rámci ekonomické diplomacie českým firmám Velvyslanectvím ČR v Londýně (zejm. B2G služby) a londýnskou kanceláří CzechTrade (B2B), a CzechInvest (podpora internacionalizaci českých start-upů) získaly české firmy od května 2020 dále také možnost využít proexportních business služeb v rámci tzv. projektu na podporu ekonomických aktivit v zahraničí („PROPEA“). Ten ve Velké Británii zajišťuje Česko-britská obchodní komora (CBCC) se sídlem v Londýně. Výzva českým zájemcům o zapojení a více informací o projektu je zveřejněna [na stránkách Velvyslanectví ČR v Londýně](#).

[Aktuální sektorové příležitosti pro Velkou Británii](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz](#)

[Aktuální tendry a projekty ve Velké Británii](#)

[Aktuální poptávky ve Velké Británii](#)

5.2 Kalendář akcí

Zdroje:

- [Kalendář akcí na BusinessInfo](#)
- [Výstavy a veletrhy](#)

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Obchodního partnera v UK lze najít prostřednictvím firemních adresářů. K nejznámějším patří Kompass, jehož některé služby jsou však zpoplatněné. Uvedené adresáře jsou přístupné na internetu. V případě potřeby ověření registrace partnerské britské firmy využijte obchodní rejstřík online. Využívání místních prodejních zástupců (sales agents) je velmi rozšířené. Pro zahraniční firmy je to na začátku často jediná schůdná cesta, jak se prosadit na britském trhu. Prodejní zástupci jsou registrováni v [British Agents BASE](#), která umožňuje přístup do největší databáze profesionálních prodejních zástupců v UK.

[The Manufacturers' Agents' Association of Great Britain and Ireland - MAA](#) nabízí stejné služby jako BASE. Navíc nabízí vyhledání prodejního zástupce také v Irsku. České firmy mohou najít prodejního zástupce opět v on-line databázi MAA nebo skrze inzerci v časopise Agents Review. [The British Chambers of Commerce - BCC](#) je obchodní organizace zastřešující cca 533 obchodních komor v UK. Obchodní komory mají dlouholetou tradici a silné postavení.

Informace o firmách v Anglii, Walesu a Skotsku lze najít v obchodním rejstříku [Companies House](#). Informace o firmách v Severním Irsku vede místní obchodní rejstřík [Companies Registry](#). Detailní informace jsou zpoplatněné. Informace o finanční situaci britských firem nabízí několik společností (např. [First Report](#)). Takové služby jsou poskytovány on-line a za relativně dostupné ceny.

Kontakty a další orientaci na britském trhu může zprostředkovat také [Česko britská obchodní komora působící v Londýně](#).

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Informace o statistikách, celních tarifech, obchodních překážkách, fytosanitárních a jiných omezeních

Velká Británie přestala být od 1. února 2020 členem EU a stala se třetí zemí. Během přechodného období, které končí 31. prosince 2020, se na Británii nadále vztahuje právo unie, až na několik omezených výjimek. Velká Británie zůstane až do konce přechodného období součástí společné celní unie, v níž je uplatňován společný celní sazebník (Taric), jednotná klasifikace zboží (osmimístné kódy), atd. Obchod mezi členskými zeměmi EU je intrakomunitárního charakteru. Takovýto obchod nepodléhá celnímu dohledu; mezi členskými státy proto neexistují celní hranice a ve vzájemném obchodu se neuplatňují žádná cla ani množstevní omezení. Dovožci jsou však povinni platit DPH a u vybraných položek (alkohol, cigarety, pohonné hmoty, aj.) i spotřební daň. Vývozcí a dovožci mají zároveň povinnost vyplňování statistických

formulářů pro sledování intrakomunitárního obchodu (Intrastat).

Zpravodajskou jednotkou pro Intrastat jsou osoby a firmy registrované jako plátcí DPH. Měsíční souhrnné údaje se podávají zvlášť pro odeslání a pro přijetí zboží (formuláře jsou barevně odlišeny). Výkazy s údaji za sledované období se příslušnému celnímu úřadu (podle sídla firmy) předávají jedenkrát měsíčně, nejpozději do deseti pracovních dnů následujícího měsíce (u hlášení podávaných písemně na tiskopisech), resp. dvanácti pracovních dnů u hlášení zasílaných elektronicky. V údajích o přijetí a odeslání zboží se mimo jiné uvádí i druh dopravy a dodací podmínky podle Incoterms. Intrastat eviduje pouze odeslání a přijetí zboží, nikoliv tranzit.

Zahraniční obchod EU je obchodem realizovaným mezi členskými státy EU a třetími zeměmi. Pro sledování pohybu obchodovaného zboží se třetími zeměmi se taktéž vytvářejí statistické přehledy (Extrastat). Údaje pro Extrastat jsou uváděny v Jednotné celní deklaraci (JCD), jež je základním dokumentem v celním řízení při vývozu i dovozu, a zasílány statistickému úřadu Eurostat. Vyplněný, orazítovaný a podepsaný formulář je celnímu úřadu potřeba předložit společně s fakturou (musí vzájemně souhlasit údaje včetně cen, dodacích podmínek, země určení, atd.) a eventuálně dalšími doklady (přepravní dokumenty, licence, certifikáty, pojištění, atd.).

U všech realizovaných obchodů je potřeba, aby deklarant prostřednictvím průvodního osvědčení (EUR.1) nebo certifikátem o původu zboží prokázal původ jím obchodovaného zboží. EU používá dva druhy pravidel původu - nepreferenční a preferenční. Nepreferenční pravidla původu jsou obsažena v Celním kodexu ES a prováděcím nařízení EK. Naproti tomu preferenční pravidla původu, jež jsou mnohem přísnější, jsou uvedena v protokolech k jednotlivým preferenčním obchodním dohodám EU. Dovoz zboží z třetích zemí do Velké Británie (resp. EU) je v zásadě volný; na zboží se však vztahuje celní sazebník EU. Většina cel je propočítávána jako procentní částka z hodnoty dováženého zboží (ad valorem), u některého zboží se pak vypočítává tzv. specifické clo (tj. podle množství nebo hmotnosti zásilky).

K dovozu některého druhu zboží ze třetích zemí do UK (resp. EU) je potřeba dovozní licence (např. pro ocel, textil, zemědělské komodity a výrobky, zbraně a vojenský materiál). Od placení cla i DPH je osvobozen dočasný dovoz zboží z třetích zemí do UK (resp. EU). Tato úleva platí např. pro kontejnery, palety a obaly, zboží na veletrh, obchodní vzorky. Celní úřad může dovozce požádat o složení finanční zálohy, která je dovozci při reexportu zboží mimo společné celní území vrácena. Zjednodušení celní procedury v tomto případě umožňuje použití dokumentu ATA Karnet, který u dočasného dovozu či vývozu zboží nahrazuje klasické celní dokumenty. V UK vystavují ATA Karnet obchodní komory.

Od placení cla jsou osvobozeny i výrobky dovážené do UK (resp. EU) za účelem zpracování a následného reexportu mimo celní unii (tedy výrobky podléhající tzv. aktivnímu zušlechťovacímu styku). Podobná úleva platí i pro vývoz výrobků z EU ke zpracování do zemí mimo EU a jejich následnému reimportu (tzv. pasivní zušlechťovací styk). Při proclení zboží se nevyžaduje zpracování celní deklarace agentem speciálně schváleným celním úřadem. Celní deklaraci smí vyplnit kdokoli, jenž disponuje potřebnými údaji a je k tomuto úkonu pověřen majitelem zboží. Totéž platí i v případě platby dovozního cla, celních poplatků a daní. Obecně platí, že většinu celních deklarací vyhotovují speditéři a přepravní firmy; velké firmy mají povětšinou samostatná oddělení přímo jednající s celním úřadem.

V některých případech může taktéž dojít k zamezení/odmítnutí dovozu zboží, např. u takového zboží, jež není v souladu s předloženými dokumenty, je poškozené či nesplňuje požadavky dané předpisy EU. Pro vývoz některého zboží mimo území EU je třeba žádat o licenci u příslušného britského ministerstva. Jedná se například o zbraně a radioaktivní materiál, starožitnosti a umělecká díla, zvířata či ohrožené druhy živočichů a rostlin.

[Podrobnější informace o tarifech pro exportující společnosti z EU.](#)

Ochrana domácího trhu

V rámci ochrany domácího trhu se Velká Británie ve vztahu k třetím zemím řídí společnou obchodní politikou EU. Za realizaci licenční politiky zodpovídají především následující ministerstva: Department for Business, Energy and Industrial Strategy (BEIS), Department for International Trade (DIT), Department for Environment, Food and Rural Affairs (DEFRA) a Department for Culture Media and Sport (DCMS).

Dovozní licence u průmyslových výrobků vydává [Export Control Joint Unit](#). V současnosti je dovozní licence pro zboží ze třetích zemí vyžadována např. u obuvi, některých textilních výrobků, železa a oceli, palných zbraní a munice, jaderných materiálů a zboží kontrolovaného na mezinárodní bázi (např. dřevěné výrobky a liberijské surové diamanty, protipěchotní miny). Dovozní licence pro zemědělské produkty z mimounijních zemí jsou pak vydávány ministerstvem životního prostředí. K ochraně britského trhu před dovozy zemědělských produktů slouží zdravotní a bezpečnostní kontroly, jejichž cílem je prověřit, jaký vliv mají dovážené produkty na veřejné zdraví, život zvířat a rostlin, životní prostředí, atd. Dovoz některého zboží do UK je úplně zakázán (drogy, útočné zbraně, padělky a pirátské kopie).

Ve Velké Británii jsou při exportu některého druhu zboží do mimounijních zemí vyžadovány také vývozní licence. Vývozní licence jsou vydávány několika úřady, a to v závislosti na druhu vyváženého zboží:

- zbraně a radioaktivní materiál ([Export Control Joint Unit](#))
- starožitnosti a umělecká díla starší 50 let ([Export Control Joint Unit](#))
- zvířata, ohrožené druhy živočichů a rostlin ([DEFRA](#))

Informace o statistikách, celních tarifech, obchodních překážkách a jiných omezeních pro mimo-unijní trhy:

- europa.eu/madb/statistical_form.htm
- europa.eu/madb/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi
- europa.eu/madb/barriers_crossTables.htm
- europa.eu/madb/latestupdates.htm?table=barriers

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Registrace firmy ve Velké Británii (Anglie, Skotsko, Wales) je poměrně jednoduchý proces. Firma se registruje podle zákona "The Companies Act 1985" v obchodním rejstříku (Companies House), který vede Ministerstvo pro obchod, podnikání a hospodářskou soutěž (Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform). Firmy mají ze zákona povinnost předkládat do obchodního rejstříku údaje o účetnictví a výkazy ročního obrátu. Companies House eviduje údaje o 2 mil. firem a kancelářích v Londýně, Edinburghu a Cardiffu.

Obchodní rejstřík firem v Severním Irsku (**Companies Registry**) vede Ministerstvo podnikání, obchodu a investic (Department of Enterprise, Trade and Investment) v Belfastu.

Požadované dokumenty pro založení (registraci) firmy:

- **Memorandum of Association:** obsahuje jméno a adresu firmy, popis činnosti.
- **The Articles of Association:** stanovují pravidla pro vnitřní chod firmy, základní kapitál, pravomoci společníků.
- **Formulář 10:** vyplňuje ho společník/ci a jednatel firmy (může jít o stejnou osobu). Obsahuje jméno a adresy společníka/ů, datum narození, přehled jejich zaměstnání či řídicích funkcí za posledních 5 let. F10 musí být datován a podepsán každým společníkem, jednatelem nebo jejich právníkem.
- **Formulář 12:** prohlášení o dodržování pravidel pro řízení firmy. Musí být podepsáno jedním z ředitelů firmy v přítomnosti notáře nebo právníka.

Výše uvedené dokumenty by měl připravit britský právník, ale není to zákonná podmínka. Firma je zaregistrována po

obdržení Certificate of Incorporation (doklad o registraci). Proces registrace firmy obvykle trvá 7 pracovních dnů. Registrace elektronicky stojí od 10 GBP, fyzickým předložením dokumentů 40 GBP. Companies House nabízí také registraci firmy do 24 hodin po předložení požadovaných dokumentů. Express registrace elektronicky stojí 30 GBP (při fyzickém předložení dokumentů 100 GBP). V Severním Irsku stojí registrace firmy 35 GBP. Firma může být zaregistrována v Companies House přímo nebo prostřednictvím právní firmy.

Obvyklé právní formy společností v UK jsou:

- **Private limited company (Ltd)** - privátní společnost s ručením omezeným, nejčastější forma. Ručení je omezené buď majetkovým podílem (by shares) nebo zárukou (by guarantee). Druhá forma ručení je obvyklá pro neziskové organizace. Není stanoven žádný minimální kapitál pro založení Ltd. ani minimální výše vkladu společníka.
- **Public limited company (Plc)**- veřejná společnost s ručením omezeným. Jedná se o akciovou společnost, která může získat finanční zdroje prodejem akcií veřejnosti.
- **Limited partnership (LP)** - partnerství (sdružení) podnikatelů. Partneři mají společnou odpovědnost za závazky firmy a ručí neomezeně osobním majetkem. Smlouva o partnerství je většinou sepsána právníkem, který navrhne způsob řízení firmy a rozdělení zisku. Tento typ společnosti využívají hlavně začínající firmy.
- **Limited liability partnership (LLP)** - nový typ společnosti, který je kombinací klasické privátní společnosti s ručením omezeným a partnership. Jméno firmy tohoto typu musí končit písmeny LLP.
- **Sole trader, sole proprietor** - podnikatel (fyzická osoba). Do této kategorie patří drobní živnostníci, obchodníci či soukromí poradci. Podnikatel ručí za závazky z podnikání neomezeně osobním majetkem. Tento druh podnikání vyžaduje minimální nároky na papírování a formality. Neexistují žádné požadavky na audit. Podnikatel však musí vést evidenci svých příjmů a výdajů pro daňové účely a platby na sociální a zdravotní pojištění.

Dalším důležitým státním úřadem pro firmy a podnikatele **HM Revenue & Customs**, kde se musí registrovat jako plátcí DPH, daně ze zisku, spotřební daně a odvodů na sociální a zdravotní pojištění (**national insurance**).

Od ledna 2010 vstoupila v účinnost [směrnice o službách](#), která zásadním způsobem zjednodušuje krátkodobé poskytování přeshraničních služeb, především ve smyslu uznávání požadovaných kvalifikací a oprávnění poskytovat služby na základě povolení získaného v domovském státě. Směrnice zavádí také institut tzv. Jednotného kontaktního místa, kde je možné získat veškeré informace a vyřídit si veškeré formality spojené s podnikáním v oblasti služeb.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

V UK existuje velké množství novin, časopisů a jiných periodik, kde lze zveřejnit nabídku zboží a služeb. Přehled všech periodik vychází každoročně v Media Guide. Zájemce tu najde kompletní databázi všech tiskovin, televizních a rozhlasových stanic, informace o čtenářském (diváckém, posluchačském) okruhu, nákladu tiskovin (šíře a pokrytí vysílání) i ceny inzerce. Celkový přehled o nabídce propagačních a inzertních služeb je možné získat od The Advertising Association. Mezi nejprodávanější novinové deníky patří The Sun, Daily Mail a Daily Mirror, ekonomické tematické se věnují Financial Times, částečně i Telegraph a Guardian, z týdeníků zejm. Economist.

Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Největším výstavním areálem v UK je **National Exhibition Centre (NEC)** Birmingham, který zahrnuje 21 hal o celkové ploše 200 tisíc m². Jedná se o 10. největší výstavní areál na světě. NEC Birmingham navštíví každoročně 4 mil. lidí na zhruba 180 výstavách a veletrzích. Druhým nejdůležitějším výstavním areálem je **ExCeL** Londýn, který se nachází v jihovýchodní části města. Menším londýnským výstavním areálem je **Olympia**. Mezi další důležitá veletržní města v UK

patří také Manchester, Glasgow, Sheffield, Leeds, Edinburgh, Cardiff. Trendem posledních let je časové zkracování veletrhů a výstav. [Přehled všech veletrhů v UK](#). Z veletržního kalendáře dosahují mezinárodního významu především tyto akce:

- **NEC Birmingham** Glee (veletrh volného času)
- Food and Drink Expo (potravinářský veletrh)
- Infrarail (veletrh odvětví železniční dopravy)
- Interplas (veletrh odvětví výroby a zpracování plastů)
- UK Construction Week (největší britský veletrh stavebního průmyslu)
- Subcon (nejvýznamnější subkontraktační veletrh v oblasti průmyslové výroby)
- Advanced Engineering (významný veletrh v oblasti automobilového a leteckého průmyslu)

ExCeL London

- World Travel Market (veletrh cestovního ruchu)
- DSEi (největší světový veletrh zbrojařské techniky)
- BETT (veletrh technologií určených pro oblast vzdělávání)
- International Wine Fair (vinařský veletrh)
- The Wedding Fair (svatební veletrh)
- International Confex (veletrh pro pořadatele konferencí)
- Great British Beer Festival (pivní veletrh)

Olympia London

- Airline Purchasing & Maintenance Expo (veletrh civilní letecké techniky)
- E Commerce Expo (veletrh e-commerce a datových služeb)
- 100% Design (veletrh interiérového design)
- IMBIBE Live (veletrh nápojového průmyslu)

Event City

- NDA Estate Supply Chain event (event pro jaderný decommissioning)

Farnborough

- Farnborough International Airshow (veletrh civilní a vojenské letecké techniky)

Čeští vystavovatelé musí v UK (hlavně v Londýně) počítat s relativně vysokými náklady (nájem výstavní plochy, pojištění, doprava, ubytování). Nepsaným pravidlem je skutečnost, že jednorázová účast na veletrhu není určující a teprve opakovaná účast může přinést žádoucí výsledek. Pro české firmy je také nevýhodou geografická vzdálenost spojená navíc s cestou přes „kanál“. Pokud jsou však české výrobky či služby kvalitní a cenově konkurenceschopné, je dobrá šance v UK uspět. V takovém případě účast na hlavním mezinárodním veletrhu v daném oboru má význam. Pro české firmy je vhodné, aby nejdříve přijely na veletrh jako návštěvníci (stačí na 1 den) a teprve poté jako vystavovatelé.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana duševního vlastnictví je upravena zákonem „**Copyrights, Designs and Patents Act of 1988**“, který je průběžně novelizován kvůli implementaci směrnic EU. Hlavním státním úřadem pro ochranu duševního vlastnictví je Intellectual Property Office (Britský patentový úřad). Tento úřad uděluje patenty na vynálezy, provádí zápisy a registraci ochranných známek (trade marks), užitečných a průmyslových vzorů (designs). V UK jsou rovněž v platnosti patenty udělené Evropským patentovým úřadem (The European Patent Office); stejně tak zde platí ochranné známky a užité/průmyslové vzory registrované u The Office for Harmonization in the Internal Market (OHIM).

K největším žadatelům o udělení patentu v UK patří firmy z oblasti informačních a komunikačních služeb (Hewlett Packard, Schlumberger, NEC, Samsung, Motorola, Sun Microsystems) a automobilka Ford. Nejvíce ochranných známek registrují firmy Unilever, GlaxoSmithKline, Imperial Chemical Industries, Johnson & Johnson, British Telecom, Asda, Marks & Spencer. UK je nejpobulárnější zemí v Evropě pro zahraniční firmy žádající o ochranu patentu. Hlavní výhodou je to, že je jediná země v Evropě (s výjimkou Irska) s angličtinou jako oficiálním jazykem.

Autorská práva (copyrights) jsou v UK chráněna automaticky, jakmile existuje jakýkoliv záznam v materiálu, který byl vytvořen (film, hudba, literární dílo, atd.). Neexistuje tu žádná oficiální registrace pro autorská práva. Velvyslanectví ČR v Londýně nebylo informováno o žádném případě porušování práv duševního vlastnictví ve vztahu k českým subjektům.

6.6 Trh veřejných zakázek

Zadávání veřejných zakázek v UK je v souladu s příslušnými směrnici EU (The European Public Procurement Directives), které zaručují otevřený a nediskriminační výběr dodavatelů zboží a služeb. Podle EU směrnic se musí inzerovat v příloze The Official Journal of the European Communities (OJEC) všechny veřejné zakázky v hodnotě nad **139.000 Eur** (dodávky zboží a služeb) a **5 350 000 Eur** (dodávky prací). Platná pravidla pro zadávání veřejných zakázek v UK byla implementována do níže uvedených britských právních předpisů:

- [Procurement Policy Note 06/19: New Thresholds 2020](#)
- [The Public Procurement \(Amendment etc.\) \(EU Exit\) Regulations 2019](#)

Veřejný sektor vynakládá každoročně okolo 284 mld. GBP na nákup zboží a služeb. Zámecce o dodávky pro veřejný sektor se musí nejdříve zaregistrovat do seznamu potenciálních dodavatelů příslušné veřejné instituce. Registrovaní dodavatelé pak dostávají výzvy k předložení nabídky.

Zámecce o zařazení do [seznamu dodavatelů](#) musí oznámit příslušné instituci tyto informace:

- profil činnosti firmy a hospodaření za poslední 2-3 roky
- seznam a popis výrobků/služeb/prací, které chce nabízet
- seznam dosavadních významných odběratelů
- stručný popis získaných zakázek od britského veřejného sektoru (jsou-li nějaké).

Britská vláda podporuje větší zapojení malých a středních firem (SME) do veřejných zakázek v UK. Z tohoto důvodu spravuje [internetový portál](#), který poskytuje informace o veřejných zakázkách v UK v hodnotě zpravidla nad 10nad.000 GBP. Uvedený portál nabízí britským veřejným institucím možnost zveřejnit veřejné zakázky s nižší hodnotou a firmám možnost registrace k bezplatnému přístupu k zakázkám ve vybraném britském regionu.

Důležitým zdrojem o veřejných zakázkách je také [Tenders Direct](#), který zveřejňuje informace o aktuálních zakázkách v UK a v Evropě. Tenders Direct provozuje skotská firma Millstream Associates Limited, která je držitelem licence od The Official Journal of the European Union (OJVE) ke zveřejňování informací o veřejných zakázkách. Služba Tenders Direct je založena na předplatném a zámecce o přímé zasílání oznámení o nových veřejných zakázkách se musí nejprve zaregistrovat pro některou z nabízených služeb. Millstream Associates Limited nabízí zájemcům 24 hodinovou bezplatnou zkušební lhůtu. Roční předplatné Tenders Direct stojí 1095 GBP + DPH v závislosti na rozsahu služby.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Řešení obchodních sporů

Obchodní smlouva by měla vždy obsahovat klauzuli, podle práva které země se budou řešit případné obchodní spory. V opačném případě se aplikuje anglosaské právo založené na zvykovém právu. Za přijatelný kompromis lze považovat dohodu o řešení sporů na neutrální půdě. Obecně lze konstatovat, že soudní i arbitrážní řízení je v UK finančně náročné. V případě soudního řízení v UK doporučujeme využít služeb místního právníka.

V UK existují do určité míry odlišné právní systémy v Anglii, Walesu, Skotsku a Severním Irsku. Princip řešení obchodních sporů je však téměř shodný. Obchodní spory se řeší zpravidla u County Courts (okresní soudy), odvolacím soudem je High Court (vyšší soud).

Jiný právní systém založený na normanském právu existuje na ostrově Man v Irském moři. V případných obchodních sporech na tomto ostrově je třeba využít specializovaného právníka. Některé britské firmy se registrují na ostrově Man z daňových důvodů.

Komplexní právní služby a poradenství včetně zastupování u soudů poskytují solicitors, kteří tvoří většinu britských právníků a jsou profesně sdruženi v instituci The Law Society of England and Wales. Druhou kategorií britských právníků tvoří barristers. Ti jsou oprávněni zastupovat strany u vyšších soudů a poskytují specializované právní služby. Barristers jsou profesně sdruženi v instituci The Bar Council of England and Wales.

V UK sídlí mezinárodní arbitrážní soud London Court of International Arbitration. Jedná se o celosvětově uznávaný rozhodčí orgán, který řeší mezinárodní obchodní spory.

Rizika místního trhu

Britský trh je velmi náročný na kvalitu výrobků i služeb, ale také na úroveň podnikatelské etiky. Typické je dodržování zásady „fair play“, sjednaných lhůt a podmínek.

V seriózních podnikatelských kruzích stále platí, že čestné jednání je samozřejmostí. Lež je společensky nepřijatelná a dané slovo má hodnotu podepsané smlouvy. V obchodním styku je dodržování platebních podmínek věcí cti a lze se na ně většinou spolehnout. V každodenní praxi bývají však častým a již dlouho kritizovaným nešvarem velkých firem platby po lhůtě splatnosti. Hlavní obětí jsou drobní dodavatelé.

V UK je maximálně zjednodušena registrace a zrušení firmy. Samotná britská adresa obchodního partnera ještě nemusí nutně vypovídat o serióznosti majitele firmy. Českým firmám doporučujeme ověřit důvěryhodnost firmy běžně dostupnými prostředky: bankovní reference, používání zajištěných způsobů platby. Při použití nekalých obchodních praktik ze strany britské firmy či podnikatele je nejlepší se poradit s místními právníky.

Obezřetnost v obchodu s Británií

Ač se jedná o velmi malé promile z enormního objemu obchodu mezi Českou republikou a Velkou Británií, velvyslanectví v Londýně bohužel registruje i pokusy o podvody při obchodním styku s Británií. České firmy a občané se stávají obětí podvodů např. při objednávání stavebních a zemědělských strojů, automobilů a jiných dopravních prostředků, spotřební elektroniky, domácích spotřebičů apod. přes internetové stránky britských firem a prostřednictvím inzerátů, resp. i při dodávkách zboží neprověřeným subjektům vydávajícím se za podniky z Velké Británie.

V těchto případech často dochází ke zneužití údajů existujících britských firem k založení a provozování fiktivního

internetového prodeje (traktorů, bagrů, JCB, mobilů, automatických praček, ledniček, ale např. i obilí atd.). Druhou variantou podvodů je objednávání a odebírání českého zboží podvodníky, kteří se opět snaží vystupovat jménem existujících britských společností a dodané zboží nikdy nezaplátí. Po převedení platby/doručení zboží domnělý prodejce/nákupčí zpravidla přestává komunikovat a prostředky jsou často nenávratně ztraceny.

Ve většině případů však lze předem odhalit, že se za existující britskou společnost snaží vydávat podvodník. Upozorňujeme proto podnikatele, aby věnovali zvýšenou pozornost nejen nízké ceně zboží, které objednávají z Británie, či obchodně atraktivnímu objemu zboží někým z Británie poptávaného, ale zejména těm detailům nabídky/poptávky/transakce, které mohou indikovat podvodné jednání, zejm.:

- kontaktní emailové adrese (podvodníci často používají emaily registrované na veřejném serveru, tj. nikoliv na "firemní" doméně - např. adresa ve formátu "jménofirmy@gmail.com" s vysokou pravděpodobností nebude oficiálním firemním emailem);
- internetové doméně prodejce / poptávajícího (zpravidla registrované na nebritský subjekt, lze zjistit např. na whois.domaintools.com, pozn.: na stejném webu lze zjistit i informaci o tom, kdy prověřovaná webová stránka vznikla);
- adrese pobočky banky příjemce (pozná se podle tzv. "sort code", uvedeného zpravidla přímo na faktuře. Sort code sestávající ze šesti číslic lze ověřit na findsortcodes.co.uk a adresa pobočky banky je obvykle v případě zneužití údajů na jiném místě nebo ve zcela jiném městě, než je adresa registrace firmy);
- detailům skutečné firmy (adresu a další detaily včetně často i účetní uzávěrky za předchozí rok lze zjistit dle jména firmy v obchodním rejstříku na www.companieshouse.co.uk; nejedná se však o zcela závazný a 100% přesný zdroj informací);
- kontaktnímu telefonnímu číslu (u podvodných zpráv často není uvedena pevná linka, ale jen předplacená SIM karta, tj. číslo ve formátu /+44/ 7xxx xxx xx, příp. jsou použity tzv. služby přesměrování hovorů: čísla začínající na 0702 nebo 0703 nebo 0704 resp. /+44/ 702 , /+44/ 703 nebo /+44/ 704 a další, nebo jsou využity tzv. virtuální pevné linky);
- řadě gramatických a stylistických chyb v emailové komunikaci (díky možnosti využít angličtinu se za britské firmy nezřídka vydávají podvodníci ze zahraničí);
- tlaku domnělého obchodního partnera hlavně na rychlou platbu ze strany zákazníka (zatímco praktické náležitosti související s dopravou a dodáním zboží jej tolik nezajímají, atd.).

Každou zdánlivě výhodnou nabídku či poptávku je nutné zvažovat s plným vědomím všech možných rizik. Dle informací britské Metropolitní policie dochází ke zvýšenému počtu případů krádeže identity, kdy se za existující firmu vydává někdo jiný. Jako určité vodítko ohledně podvodných aktivit na internetu mohou též sloužit specializované weby, které se přímo zabývají touto problematikou, např.: www.scamadviser.com, resp. online fórum www.scamwarners.com.

Zde naleznete dedikované stránky britské policie zaměřené na téma podvodů v obchodním styku, které mj. obsahují i praktické rady, jak se vyhnout problémům při obchodování: být skeptický k příliš lákavým nabídkám, žádat od obchodních partnerů reference, prověřovat kontaktní údaje, u větších obchodů trvat na předchozí osobní návštěvě v sídle obchodního partnera, komunikovat s obchodním partnerem na jeho pevné lince a ověřit si, že se představuje správným jménem společnosti, a mnohé další, viz tematická brožura.

V případě jakýchkoli pochybností při obchodním styku s britským subjektem se obraťte na Velvyslanectví ČR v Londýně (oeu.london@embassy.mzv.cz). Je jednodušší podvodům předcházet, než řešit případné důsledky.

Jak postupovat v případě, že jste se stali obětí podvodu ze strany subjektu operujícího v Británii:

Britská policie v rámci boje s podvody provozuje webovou stránku a linku Action Fraud (tel. z ČR: +44 300 123 2040; pokud nemluvíte anglicky, zatelefonujte na číslo +44 207 386 3620, Váš hovor bude zodpovězen osobou hovořící anglicky, řekněte jí, že byste chtěli hovořit česky, služba zavolá tlumočnicka; tel. z Británie: 0300 123 2040), na kterých přijímá i hlášení o podvodném jednání. Při podání elektronicky přímo na stránce Action Fraud je vhodné zaškrtnout variantu, že si oznamující přeje obdržet poštou potvrzení o přijetí podnětu - měl by následně spolu s číslem jednacím obdržet i přihlašovací údaje do systému, se kterými může v systému doplňovat nové/další detaily k případu.

Podvody je možné také hlásit přímo britské policii v místě (nejbližší služebnu naleznete po zadání britského PSČ), kde se podvod odehrál, a to dle britské policie zejména v případech, kdy jde o velmi aktuální případ (probíhá nebo má brzy nastat), hrozí další škoda, či je znám pachatel.

Další rady, jak postupovat, pokud jste se stali obětí podvodu v Británii, naleznete [v tomto článku](#) a také [zde](#).

Obvyklé platební podmínky

Platební podmínky obecně vyplývají z dohody mezi vývozcem a dovozcem. V UK lze využít všechny obvyklé způsoby plateb a bankovních záruk. K nejpoužívanějším platebním nástrojům patří dokumentární akreditiv (Letter of Credit, L/C), dokumentární inkaso a přímé platby. Pro lhůty splatnosti se používají násobky 30 dnů. Ceny za dodané zboží se uvádí podle podmínek Incoterms (např. EXW, CIF, FOB). Bankovní platební styk mezi ČR a UK trvá zhruba 3 pracovní dny.

Opožděné platby podléhají zákonnému nároku na úroky, pokud byla smlouva sjednána podle britského práva. Příslušnou právní normou je „Late Payment of Commercial Debts /Interest/ Act“ 1998. Pokud není ve smlouvě sjednána doba splatnosti, platí zákonná lhůta 30 dnů po obdržení zboží nebo faktury (co nastane později). Na doporučení britské centrální banky Bank of England byla úroková míra z dlužných částek stanovena hodnotou diskontní sazby plus 8 %. To odpovídá úrokové sazbě účtované komerčními bankami u krátkodobých úvěrů. Případná smluvní ujednání, že úroky z opožděných plateb budou podstatně nižší, než je uvedená sazba, jsou ze zákona neplatná.

Platební morálka (používání jiných měn, vývoj kurzu měny)

Jak již bylo uvedeno výše, měnou Velké Británie je britská libra s označením GBP nebo £. Britská libra je nejstarší měnou, která je dnes používána, stejně jako nejčastěji převáděnou měnou. Na libru jsou navázány měny Falklandských ostrovů (falklandská libra), Gibraltarů (gibaltarská libra) a Svaté Heleny (svatohelenská libra). Nejnižší hodnota EUR/GBP byla zaznamenána ke konci roku 2008 1,02271, nejvyšší na začátku května 2000 1,7152.

[Oficiální kurzy GBP vyhlášené pro účely DPH a cel \(a vývoj kurzu GBP\).](#)

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti

Mezi ustálené obchodní zvyklosti patří dochvilnost, upravený vzhled, konzervativní oblečení a čistá kvalitní obuv. U dámských i pánských oděvů převažují tmavší odstíny. Předpokládá se kvalitní příprava na jednání, včetně předchozího seznámení se s dostupnými podklady. Veškerá jednání jsou vedena přímočaře a racionálně. Úvodní zdvořilostní komunikace zpravidla probíhá během několika málo minut. Od obchodního partnera se při jednání očekává věcnost a přímost. Samozřejmostí je předání navštívenky neuvádějící vysokoškolský titul. Používání mobilního telefonu během jednání je považováno za neslušné. Při komunikaci s britskými firmami se očekává rychlá reakce, na písemnou

korespondenci je běžné odpovídat do 24 hodin po jejím obdržení. Dosavadní praxe však i nadále ukazuje, že je řada britských firem při písemném styku s českými firmami uváděna do rozpaků, neobdrží-li odpověď do 3–4 dnů. Předpokládaným jazykem jednání je angličtina (častým důvodem je totiž neochota britských občanů učit se cizím jazykům). Při obchodním jednání je obvyklé projednávat maximum možných bodů. Učiní-li obě strany závěr, předpokládá se, že se k němu není potřeba nadále vracet a obě strany jej respektují. Pokud obchodní partner nevyjádří opačný názor či nevznese připomínky, předpokládá se, že s předloženým návrhem souhlasí. Při jednání není obvyklé nabízet alkoholické nápoje. Pro obchodní styk i obecnou komunikaci je běžné oslovení křestním jménem.

Úřední jazyk

- Angličtina a velština

V některých částech Skotska se vedle angličtiny používá také *gaelština*, ta ale není úředním jazykem. Z ostatních jazyků jsou používány mateřské jazyky místních etnických skupin.

Státní svátky 2020 (2021)

Anglie a Wales

- New Year's Day - 1. ledna (1. ledna)
- Good Friday - 10. dubna (2. dubna)
- Easter Monday 13. dubna (5. dubna)
- Early May Bank Holiday - 8. května (3. května)
- Spring Bank Holiday - května (31. května)
- Summer Bank Holiday - 31. srpna (30. srpna)
- Christmas Day - 25. prosince (27. prosince – náhradní termín)
- Boxing Day - 28. prosince – náhradní termín (28. prosince – náhradní termín)

Skotsko

- New Year's Day - 1. ledna (1. ledna)
- 2nd January – 2. ledna (4. ledna – náhradní termín)
- Good Friday - 10. března (2. dubna)
- Early May Bank Holiday - 8. května (3. května)
- Spring Bank Holiday - 25. května (31. května)
- Summer Bank Holiday - 3. srpna (2. srpna)
- St Andrew's Day – 30. listopadu, (30. listopadu)
- Christmas Day - 25. prosince (27. prosince – náhradní termín)
- Boxing Day - 28. prosince (28. prosince – náhradní termín)

Severní Irsko

- New Year's Day - 1. ledna (1. ledna)
- Patrick's Day - 17. března (17. března)
- Good Friday - 10. dubna (2. dubna)
- Easter Monday 13. dubna (5. dubna)
- Early May Bank Holiday - 8. května (3. května)
- Spring Bank Holiday - 25. května (31. května)
- Orangemen's Day - 13. července (12. července)
- Summer Bank Holiday - 31. srpna (30. srpna)
- Christmas Day - 25. prosince (27. prosince – náhradní termín)
- Boxing Day - 28. prosince – náhradní termín (28. prosince – náhradní termín)

V Anglii, Walesu a Skotsku existuje jen celkem osm oficiálních státem uznávaných státních svátků, tzv. public a bank

holidays, v případě Severního Irsku pak deset. Svátky jsou označovány jako bank holidays proto, že o takovém dni zůstávají zavřeny všechny banky a tedy i naprostá většina ostatních institucí a obchodů. Případně-li některý ze státních svátků na sobotu či neděli, je vyhlášen náhradní den volna (obvykle se tak děje v pondělí následujícím po takové sobotě či neděli). V zemi je možno vyhlásit i mimořádný svátek/den volna, například při příležitosti mimořádných událostí u královského dvora.

Pracovní a prodejní doba

Obvyklá pracovní doba v úřadech a firmách je 9:00-18:00 hod. Obchody, supermarkety, restaurace, hospody aj. bývají otevřeny dlouho do nočních hodin (některé až 24 hodin). V sobotu mají obchody otevřeno většinou jako ve všední den, v neděli pak mezi 10:00 do 18:00 hod, nejdéle však na 6 hodin). Zavřeno musí být na velikonoční neděli a 25. prosince). Menší obchůdky (do 280 m² prodejní plochy) nezřídka mívají otevřeno po neomezenou dobu i v neděli.

Zákon o prodeji alkoholu umožňuje pohostinským zařízením v Anglii a Walesu mít otevřeno neomezeně. Alkoholické nápoje se podávají pouze osobám starším 18 let. Hospody ve Skotsku smějí podávat alkohol od 11:00 do 23:00 hod., v neděli od 12:00 do 23:00 hod. Hospody v Severním Irsku mohou mít otevřeno neomezeně, ale alkohol se smí podávat pouze od 11:30 do 23:00 hod, v neděli pak od 12:30 do 22:00 hod. Větší hospody mohou požádat u soudu o rozšíření otevírací doby (do 01:00 hod. ve všední den, do 24:00 hod. v neděli) za podmínky, že se zde podává jídlo nebo je organizována jiná zábava.

V Anglii, Skotsku, Walesu a Severním Irsku platí zákaz kouření v uzavřených veřejných prostorech (bary, restaurace, kanceláře, nemocnice, veřejné dopravní prostředky, fotbalové stadiony, atd.).

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Po dobu trvání přechodného období (do 31. 12. 2020) ke vstupu do UK potřebují čeští občané platný cestovní pas nebo občanský průkaz s číselným kódem (vydáváné od června 2000). Podmínky od 1. 1. 2021 závisí na podobě dohody mezi UK a EU.

Z důvodu ochrany zdraví a životního prostředí je dovoz některého zboží do UK zakázán či povolen jen se souhlasem místních úřadů.

Zboží zakázané dovážet:

- oficiálně neregistrované léky a drogy (morfium, heroin, kokain, amfetaminy, barbituráty, LSD a marihuana)
- útočné zbraně (vystřelovací nože, nože typu „motýlek“, zavírací nože ve tvaru „opaskové přezky“, nože maskované jako předměty denní potřeby, dýky, vrhací hvězdy, meče, boxery, foukačky, teleskopické obušky a některé nástroje používané pro bojová umění)
- materiály s pornografickou tematikou, s výjimkou materiálů, jež jsou legálně dostupné v UK a zobrazují dobrovolné sexuální praktiky mezi dospělými
- padělky, pirátské kopie a zboží porušující dovozem na britské území patentové zákony (např. hodinky, software, CD disky, zboží s falešným označením původu)
- nepasterizované mléko a výrobky z něj.

Zboží povolené dovážet pouze za určitých podmínek:

- střelné zbraně, výbušniny a munice, včetně elektrických paralyzérů a benzinových kanistrů
- živá zvířata povětšinou potřebují povolení k dovozu (British Import Licence) a musí projít karanténou mimo britské území. Psi a kočky, které splňují podmínky vyhlášky Pets Travel Scheme, mohou být přivezeny přes určené hraniční přechody bez karantény, v opačném případě musí projít šesti měsíční karanténou ve schválených prostorech. Stejná ustanovení platí i pro ostrovy v kanále La Manche. Ptáci, včetně těch chovaných jako domácí mazlíčci, většinou potřebují dovozní povolení British Health Import Licence. Na rozdíl od psů, koček a fretek, křečci a domácí zajíčci PET PASSPORT nepotřebují. Více informací o cestování se zvířaty do/z UK naleznete na [webových stránkách](#)
- ohrožené druhy, včetně rostlin a ptáků (mrtvých i živých), rovněž předměty jako kožešiny, slonovina nebo kůže (nebo předměty z nich vyrobené) získané z ohrožených druhů zvířat
- určité druhy rostlin a jejich plody; řadí se zde stromy, keře, brambory, určité druhy ovoce, hlízy, oddenky a semena
- rádiové vysílače, např. vysílačky, jež nejsou schváleny pro používání v UK

Oblasti se zvýšením rizikem pro cizince

Politická situace v UK je dlouhodobě stabilní, oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince se zde nevyskytují. Úroveň kriminality je zde na evropském průměru. V posledních letech však prudce narůstá počet násilných trestných činů páchaných noži, především v Londýně. **Nošení střelné zbraně nebo nože pro osobní ochranu je v UK trestným činem, nezákonné je pak i nošení CS sprejů.**

[Další informace.](#)

Ultra nízkoemisní zóna v Londýně

Vedle stávajících emisních norem ULEZ, bude postupně zavádění přísnějších emisních standardů ovlivňovat různé typy vozidel a různé zeměpisné oblasti v Londýně.

8. dubna 2019 začal platit nový poplatek za vjezd do centrální části Londýna pro motocykly, automobily, autobusy a kamiony méně šetrné k životnímu prostředí. U vozidel, jejichž motory nespĺňují minimální ekologické normy, bude účtován poplatek ve výši 12,50 GBP za den pro motocykly, auta a menší vozidla a 100 GBP za den pro autobusy, nákladní automobily a větší vozidla. Ultra nízkoemisní zóna (ULEZ), která pokrývá oblast rámci stávající zóny Congestion Charge v centrálním Londýně, vstoupila v platnost 8. dubna 2019. Tato zóna je aktivní 24 hodin denně 365 dní v roce. Všechny typy vozidel musí splňovat nové emisní normy včetně motocyklů, skútrů, automobilů, dodávek, autobusů, autokarů, nákladních vozidel a těžkých nákladních vozidel viz odkaz na webu TfL (Transport for London). Zóna ULEZ bude od 21. října 2021 rozšířena na oblast celého Londýna mezi A406 North Circular Road a A209 South Circular Road. Od 26. října 2020 se také změní norma pro vozidla, která se pohybují v oblasti s nízkými emisemi. Více informací viz web TfL. Více informací [na stránkách velvyslanectví ČR v Londýně](#)

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Velká Británie je pro české občany prozatím jedním z nejdostupnějších pracovních trhů, nicméně jeho budoucí podoba po odchodu země z EU je nyní velice nepředvídatelná. Velká Británie přestala být od 1. února 2020 členem EU a stala se třetí zemí. Během přechodného období, které končí 31. prosince 2020, se na Británii nadále vztahuje právo unie, až na několik omezených výjimek. Do konce přechodného období nedochází ke změně právního postavení občanů EU ve Velké Británii,

tedy ani občanů ČR.

Aktuální informace pro české občany v souvislosti s brexitem jsou zveřejňovány na stránce velvyslanectví ČR v Londýně https://www.mzv.cz/london/cz/konzularni_a_vizove_informace/brexit/index.html a centrální stránce české státní správy pro brexit <https://www.brexitinfo.cz/>.

Vláda Spojeného království již dříve avizovala, že občané EU pobývající ve Spojeném království ke dni výstupu Velké Británie z EU zde budou moci zůstat bez ohledu na to, zda bude sjednána výstupová dohoda, a že podnikne potřebné kroky na ochranu jejich práv.

Níže naleznou občané ČR užitečné informace věnované tématu brexitu a jeho možným dopadům.

Pracovníci z jiných zemí musí v UK kromě daně z příjmu platit i sociální a zdravotní pojištění (National insurance). Po získání registračního průkazu musí zaměstnanec požádat The Department for Work and Pensions o přidělení National insurance number (NIN). Pod tímto kódem jsou následně evidovány příspěvky zaměstnance na sociální a zdravotní pojištění. Číslo obdrží zaměstnanec po absolvování pohovoru na nejbližším úřadu práce (Job Centre Plus office). Při zaměstnávání nelegálních pracovníků hrozí zaměstnavateli pokuta 20.000 GBP za každého takového pracovníka. Při opakovaném přistižení může jít zaměstnavatel do vězení na 5 let a výše pokuty je neomezená.

Občané ČR, pokud byli/jsou zaměstnání v UK a žijí zde, mají nárok na všechny sociální dávky jako jiní občané EU. To zahrnuje dávky v nezaměstnanosti i sociální příplatek. Po ukončení pracovního poměru v UK je vhodné nechat si před odjezdem do ČR vystavit formulář CA3916, což je potvrzení o zaměstnání (zápočtový list). Zároveň potvrzuje dobu placení sociálního pojištění v UK, která se bere v úvahu při přiznání podpory v nezaměstnanosti v ČR.

U vybraných profesí je v UK vyžadováno uznání kvalifikace, což znamená, že ještě před zahájením podnikání/zaměstnání je nutné o uznání kvalifikace požádat. Seznam regulovaných profesí a další postup, jak zjistit, zda je konkrétní profese regulována a jakému uznávacímu orgánu žádost o uznání kvalifikace předložit, lze nalézt na internetových stránkách Národního kontaktního místa pro odborné kvalifikace. Ve Velké Británii není v případě profese inženýrů povinná registrace v profesních sdruženích, nicméně k výkonu některých profesí je třeba prokázat potřebnou kvalifikaci. Uznání inženýrské profese je upraveno na základě směrnice Rady 89/48 EEC.

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT) uveřejnila na svých stránkách průvodce „Jak pracovat jako inženýr v EU“. Nutno také dodat, že momentálně je v Británii velká poptávka po inženýrech, díky stavebním programům jako je Northern Powerhouse a Midlands Engine či výstavbě nových elektráren. Britská organizace Institution of Civil Engineers (ICE) vydala průvodce o základních požadavcích při procesu uznávání profesní kvalifikace. Potřebné informace v českém jazyce je možné získat také u českého uznávacího orgánu, kterým je Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Při vysílání zaměstnanců (občanů ČR nebo jiného členského státu EU) na krátkodobé zakázky do UK (do 183 dní v roce, přičemž účetní rok je od 1. dubna do 31. března) se český zaměstnavatel musí řídit jak britskými zákony vymezujícími pracovní podmínky (především pro bezpečnost práce, výši minimální mzdy, roční placenou dovolenou), tak i směrnici 96/71/ES z roku 1996, která upravuje podmínky, za kterých jsou zaměstnanci vysíláni do jiného členského státu EU.

Délka pracovního vyslání není omezena, ale z pohledu daňového úřadu (HM Revenue & Customs) vzniká každé osobě s úhrnným pobytem v UK nad 183 dní v daném účetním roce (v UK duben-březen) povinnost registrovat se k dani z příjmů. Uvedené platí i v případě krátkodobých pobytů v UK v průměrné délce nad 91 dní ročně (nepočítá se den příjezdu a odjezdu), pokud tato situace nastane po dobu čtyř let v řadě.

Vyslané zaměstnance je rovněž nutné vybavit formulářem A1/E101, který vystavuje Česká správa sociálního zabezpečení. Pro případ návštěvy státního zdravotnického zařízení v UK se doporučuje mít u sebe Evropský průkaz zdravotního pojištění prokazující platné zdravotní pojištění v ČR. Více informací o práci v UK na internetových stránkách [portálu pro evropskou mobilitu](#).

Aktuální pracovní nabídky jsou publikovány online, např. na:

- jobcentreplus.gov.uk
- reed.co.uk
- fish4jobs.co.uk
- uk.jobted.com
- careerjet.co.uk
- indeed.co.uk
- monster.co.uk

Podmínky pro zaměstnávání cizinců

Maximální délka pracovní doby: Pracovní doba včetně přesčasů nesmí překročit průměrně 48 hodin (40 hodin pro mladistvé, 8 hod. denně) týdně během referenční doby, což je zpravidla 17–52 týdnů. Referenční doba nesmí zahrnovat dobu dovolené či nemoci. Zaměstnanci mohou pracovat déle než 48 hodin týdně, pokud dobrovolně uzavrou se zaměstnavatelem písemnou dohodu (tzv. opt-out).

Minimální doba odpočinku: Zaměstnanci mají nárok na odpočinek 20 minut během pracovní doby delší než 6 hodin. Mladiství zaměstnanci mají nárok na odpočinek v délce 30 minut, pokud pracují v kuse déle než 4,5 hodiny. Zaměstnanci mají nárok na 11 hodin nepřerušného odpočinku denně a 1 den volna týdně. Mladiství mají nárok na 12 hodin nepřerušného odpočinku denně a 2 dny volna týdně. Zvláštní pravidla platí pro tzv. mobilní pracovníky v letecké, námořní a silniční dopravě.

Minimální délka dovolené: Každý zaměstnanec (plný i částečný pracovní úvazek) má nárok na roční placenou dovolenou v délce 5,6 násobku pracovního týdne ročně, resp. poměrnou část za neúplný pracovní rok. Pokud tedy zaměstnanec pracuje 5 dnů týdně, má nárok na 28 dnů dovolené ročně. Britské státní svátky (bank holidays) se nepřipočítávají k délce roční placené dovolené. Nutno však podotknout, že svátky připadnou vždy na pracovní dny (zpravidla pondělí).

Minimální mzda: Výše minimální mzdy je nyní 8,72 GBP/hod. pro zaměstnance ve věku 25 let a staršího; 8,20 GBP/hod. pro zaměstnance ve věku 21-24 let, resp. 6,45 GBP/hod. pro zaměstnance ve věku 18-20 let, 4,55 GBP/hod. pro zaměstnance mladšího 18 let a 4,15 GBP/hod. pro učně. Minimální mzda roste dle rozhodnutí britské vlády, naposledy se zvýšila od dubna 2020. Využít je možno [kalkulačku](#) minimální mzdy. Výše sazeb za přesčasy závisí na dohodě zaměstnavatele a zaměstnance. Za každou odpracovanou hodinu včetně přesčasů však musí zaměstnanec dostat alespoň minimální mzdu. Neplacení alespoň minimální mzdy ze strany zaměstnavatele se trestá pokutou 5 000 GBP za každého postiženého zaměstnance. Podle zákona The Employment Bill není horní výše pokuty omezena.

Od ledna 2010 vstoupila v účinnost evropská směrnice o službách transponována do britského právního řádu [Zákonem o poskytování služeb](#), která zásadním způsobem zjednodušuje poskytování krátkodobých přeshraničních služeb, především ve smyslu uznávání požadovaných kvalifikací a oprávnění poskytovat služby na základě povolení získaného v domovském státě.

Podrobnější informace:

- gov.uk/browse/working

- gov.uk/eea-registration-certificate

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Velká Británie přestala být od 1. února 2020 členem EU a stala se třetí zemí. Během přechodného období, které končí 31. prosince 2020, se na Británii nadále vztahuje právo unie, až na několik omezených výjimek. Čeští občané mají na základě nařízení 1408/71 Rady (EEC) při pobytu v jiné členské zemi EU nárok na lékařsky nezbytnou zdravotní péči s přihlédnutím k povaze nemoci a očekávané době pobytu na území jiného státu. Tato péče je poskytována na účet české zdravotní pojišťovny. Čeští občané mají nárok na poskytnutí zdravotní péče za stejných podmínek jako domácí pojištěnci včetně hrazení spoluúčasti, např. stomatologické ošetření (řádově několik set GBP) či stomatologická prohlídka (přinejmenším několik desítek GBP).

Pro lékařské ošetření v UK by si měli čeští občané vybrat takového lékaře, jenž má uzavřenou smlouvu s národním systémem zdravotního pojištění NHS (National Health Service). Před ošetřením je nutné předložit Evropský průkaz zdravotního pojištění. Pokud u sebe český občan tento průkaz nemá, je povinen kontaktovat svou zdravotní pojišťovnu a požádat ji o zaslání potvrzení, jež dočasně nahrazuje Evropský průkaz zdravotního pojištění.

Bude-li český občan nucen uhradit poskytnutou zdravotní péči v hotovosti, měl by si posléze uschovat originály stvrzenek o zaplacení. Po návratu do ČR by se měl obrátit na pobočku své zdravotní pojišťovny, u níž předloží originály stvrzenek a požádá o refundaci vynaložených nákladů. Povinností české zdravotní pojišťovny je ověřit si u britských institucí výši částky, jež má být uhrazena; je proto potřeba počítat s časovou rezervou nutnou k navrácení výdajů. Refundovaná částka následně odpovídá částce, kterou by za danou péči uhradila zdravotní pojišťovna v UK.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Embassy of the Czech Republic

26 Kensington Palace Gardens

London W8 4QY

tel.: 0044 (0)20 7243 7908 (ústředna)

tel.: 0044 (0)20 7727 7910 (sekretariát velvyslance)

e-mail: london@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/london

Do působnosti velvyslanectví spadají všechny části UK (tj. Anglie, Wales, Skotsko a Severní Irsko) a přilehlé ostrovy (tj. Isle of Man, Western Isles, Shetland Islands, Orkney Islands, Isle of Anglesey, Isles of Scilly, Isle of Wight, Channel Islands).

V Londýně a okolí se nachází několik mezinárodních letišť (Heathrow, Gatwick, Stansted, Luton, London-City, Southend). Rychlé a relativně levné dopravní spojení z uvedených letišť do centra Londýna zajišťuje metro, expresní vlaky a autobusy. Cestující mohou využít také taxi službu, která je však podstatně dražší.

Nejbližší stanicí metra od velvyslanectví ČR je Notting Hill Gate (linky Central, District a Circle).

Česká republika má v současnosti v UK 1 generální a 4 honorární konzuláty. Jejich adresy jsou následující:

Generální konzulát Manchester

4 Brindley Road, Stretford, M16 9HQ Manchester

telefon: +44 7769226982

Fax: +44 20 7243 7926

e-mail: manchester@embassy.mzv.cz

Ivo Losman - generální konzul

Honorární konzulát Belfast

PO Box 8, 20 Comber Road

Newtownards BT 23 4RX
telefon: +44/28/91812424
fax: +44/28/91818844
e-mail: Belfast@honorary.mzv.cz
p. Milan Mládek - honorární konzul

Honorární generální konzulát Edinburgh

12a Riselaw Crescent
Edinburgh EH10 6HL
tel/fax: 0044 (0)131 447 9509
e-mail: Edinburgh@honorary.mzv.cz
Dr. Paul Millar - generální honorární konzul

Honorární konzulát Gibraltar

Bland Group International, Cloister Building, Irish Town, GX11 1AA Gibraltar
telefon: +350 5401 6747
fax: +350 2007 6189
email: gibraltar@honorary.mzv.cz
Stanislav Čech - honorární konzul

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Loretánské náměstí 5
118 00 Praha 1 - Hradčany
tel.: +420 224 181 111
fax: +420 224 182 048
Odbor států severní a východní Evropy
web: www.mzv.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Na Františku 32
110 15 Praha 1
tel.: +420 224 851 111
fax: +420 224 811 089
Odbor zahraničně ekonomických politik I
web: www.mpo.cz

CzechTrade

30 Kensington Palace Gardens
London W8 4QY
tel.: 0044 (0)207 7925 951
fax: 0044 (0)20 7221 5537

e-mail: london@czechtrade.cz

web: www.czechtrade.cz

Martin Macourek - ředitel kanceláře CzechTrade v Londýně

CzechInvest

30 Kensington Palace Gardens

London W8 4QY

tel.: 0044 (0)20 8748 3695

fax: 0044 (0)20 7221 5537

e-mail: london@czechinvest.org

web: www.czechinvest.org

Erik Bolebruch - ředitel kanceláře CzechInvest v Londýně

CzechTourism

30 Kensington Palace Gardens

London W8 4QY

tel.: 0044 (0)203 2200 184

e-mail: hobbs@czechtourism.com

web: www.czechtourism.com

Katarina Hobbs – ředitelka kanceláře CzechTourism v Londýně

České centrum (Czech Centre)

30 Kensington Palace Gardens

London W8 4QY

tel: 0044 (0)20 7836 3669

e-mail: pela@czechcentre.org.uk

web: london.czechcentres.cz/

Přemysl Pela – ředitel

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Policie, hasiči, první pomoc: **999**
- Informace o telefonních číslech: **118118, 118120, 118500**

Důležitá telefonní čísla naleznete na: <https://www.yell.com> (obdoba českých Zlatých stránek).

7.4 Internetové informační zdroje

Internetové zdroje - politika:

- [UK Parliament](#)
- [Prime Minister's Office](#)
- [Royal Family](#)

-
- [Scottish Parliament](#)
 - [Welsh Assembly](#)
 - [Northern Ireland Assembly](#)
 - [Labour Party](#)
 - [Conservative Party](#)
 - [Liberal Democrats](#)
 - [Scottish National Party](#)
 - [Democratic Unionist Party](#)
 - [Sinn Féin](#)
 - [UK Independence Party \(UKIP\)](#)
 - [Brexit Party](#)
 - [Change UK – The Independent Group](#)

Vybraná ministerstva a vládní instituce:

- [Ministerstvo zahraničních věcí](#)
- [Ministerstvo pro odchod z Evropské unie](#)
- [Ministerstvo mezinárodního obchodu](#)
- [Ministerstvo hospodářství, energetiky a průmyslové strategie](#)
- [Ministerstvo financí](#)
- [Ministerstvo dopravy](#)
- [Ministerstvo pro životní prostředí, výživu a záležitosti venkova](#)
- [Ministerstvo pro mezinárodní rozvoj](#)
- [The Office for National Statistics](#)
- [The Office of Communications](#)
- [The Office of Gas and Electricity Markets](#)
- [The Office of Rail Regulation](#)
- [Competition and Markets Authority](#)
- [UK Intellectual Property Office](#)
- [VisitBritain](#)
- [HM Revenue & Customs](#)
- [Veřejné zakázky v UK \(do 100 000 GBP\)](#)
- [UK Trade & Investment](#)
- [Obchodní rejstřík firem v UK](#)
- [Obchodní rejstřík firem v Severním Irsku](#)
- [Financial Conduct Authority](#)

Ekonomika a obchod:

- [Česko britská obchodní komora v Londýně](#)
- [Bank of England \(Centrální banka\)](#)
- [London Stock Exchange](#)
- [London Metal Exchange](#)
- [Konfederace britského průmyslu](#)
- [Network Rail](#)
- [Úřad pro civilní letectví](#)
- [International Maritime Organisation](#)
- [Asociace automobilového průmyslu](#)
- [Asociace stavebního průmyslu](#)
- [Building Centre](#)
-

[Sdružení farmářů v Anglii a Walesu](#)

- [Asociace telekomunikačního průmyslu](#)
- [Asociace britských pojišťoven](#)
- [Adresář britských firem](#)
- [Adresář prodejních zástupců v UK a Irsku](#)
- [Britské obchodní komory](#)
- [Informace o finanční situaci britských firem](#)
- [Informace o finanční situaci britských firem](#)
- [Pracovní registrace v UK](#)
- [Práva zaměstnanců v UK](#)
- [Business support helplines](#)
- [Asociace britských reklamních agentur](#)
- [The Law Society of England and Wales](#)
- [The Bar Council of England and Wales](#)
- [The London Court of International Arbitration](#)
- [Veřejné zakázky v UK a Evropě](#)
- [The Official Journal of European Communities \(veřejné zakázky\)](#)
- [Veletrhy v UK](#)
- [Veletrhy v Birminghamu](#)
- [Veletrhy na londýnském výstavišti ExCel](#)
- [Asociace automobilového průmyslu](#)
- [Britská fotovoltaická asociace](#)
- [Seznam cca 390 převážně obchodních asociací](#)
- [Seznam cca 280 převážně obchodních asociací](#)